MADELINE MILLER

AMBRA GARLASCHELLI'NİN İLLÜSTRASYONLARIYLA

GALATEİA

BİR ÖYKÜ

ithaki

Madeline Miller

Madeline Miller, 1978 yılında Boston'da doğdu ve New York ile Philedelphia'da büyüdü. Brown Üniversitesi'nden klasik eserler üzerine lisans ve lisanüstü diplomalarını aldı. Son on beş yıldır Latince, Yunanca ve Shakespeare üzerine dersler veriyor. İlk romanı *Akhilleus'un Şarkısı* 2012 yılında kurgu dalında Orange Ödülü'nü kazandı ve New York Times çoksatanlar listesine girdi. İkinci romanı *Ben, Kirke* 2018'de yayımlandı. Miller'ın makaleleri, aralarında *The Guardian, Wall Street Journal* ve NPR.org da bulunan çeşitli yayınlarda yer aldı. Yazar, Pennsylvania, Philedelphia yakınlarında yaşıyor.

Galateia: Bir Öykü
Madeline Miller

Orijinal Adı: *Galatea*

İthaki Yayınları - 2300

Yayın Yönetmeni: *Alican Saygı Ortanca*
Sanat Yönetmeni: *Hamdi Akçay*

Yayım Sorumlusu: *Emre Aygün*
Yayıma Hazırlayan: *Mustafa Güdük*
Düzelti: *Emre Aygün*
İllustrasyonlar: *Ambra Garlaschelli*
Kapak Görseli ve Uygulama: *Hamdi Akçay*
Sayfa Düzeni ve Baskıya Hazırlık: *Elif Kar*
1. Baskı, Aralık 2022, İstanbul

ISBN: 978-605-265-037-0

Sertifika No: 63989

Türkçe Çeviri © Elif Ersavcı, 2022
© İthaki, 2022
© Madeline Miller, 2013
İllustrasyon © 2021, Sonzogno di Marsilio Editori® s.p.a. in Venezia

Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ İthaki Yayıncılık Basın Sanayi ve Ticaret A. Ş.'nin tescilli markasıdır.
Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy-İstanbul
Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
editor@ithaki.com.tr – www.ithaki.com.tr – www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Maltepe Mah. Hastane Yolu Sok. No: 1/6, Zeytinburnu-İstanbul
Tel: (0212) 613 30 06 denizmatbaamucellit@gmail.com
Sertifika No: 48625

MADELINE MILLER

GALATEİA

BİR ÖYKÜ

Çeviren
Elif Ersavcı

ithaki

Benim için endişelenmeleri neredeyse hoştu.

"Betiniz benziniz atmış," dedi hemşire. "Renginiz dönene dek sakin olmalısınız."

"Benim rengim hep böyledir," dedim. "Çünkü eskiden taştan yapılmıştım."

Kadın belli belirsiz gülümseyip battaniyeyi yukarı çekti. Kocam ona, hayallere kapıldığımı, hastalığım yüzünden kulağa tuhaf gelen şeyler söylediğimi anlatıp uyarmıştı.

"Siz yatın, ben de size yiyecek bir şeyler getireyim," dedi. Dudağının kenarında bir ben vardı, kadın konuşurken benini izlemek hoşuma gitti. Bazı benler güzeldir ve kendine özgüdür, atların üstündeki benekler gibi. Buna karşılık bazılarının üstünde kıl vardır ve kurtçuklar gibi etli görünür, ki kadınınki bu cinstendi.

"Yatın," diye tekrarladı çünkü yatmamıştım.

"Bence rengime ne iyi gelir, biliyor musunuz? Yürüyüşe çıkmak," dedim.

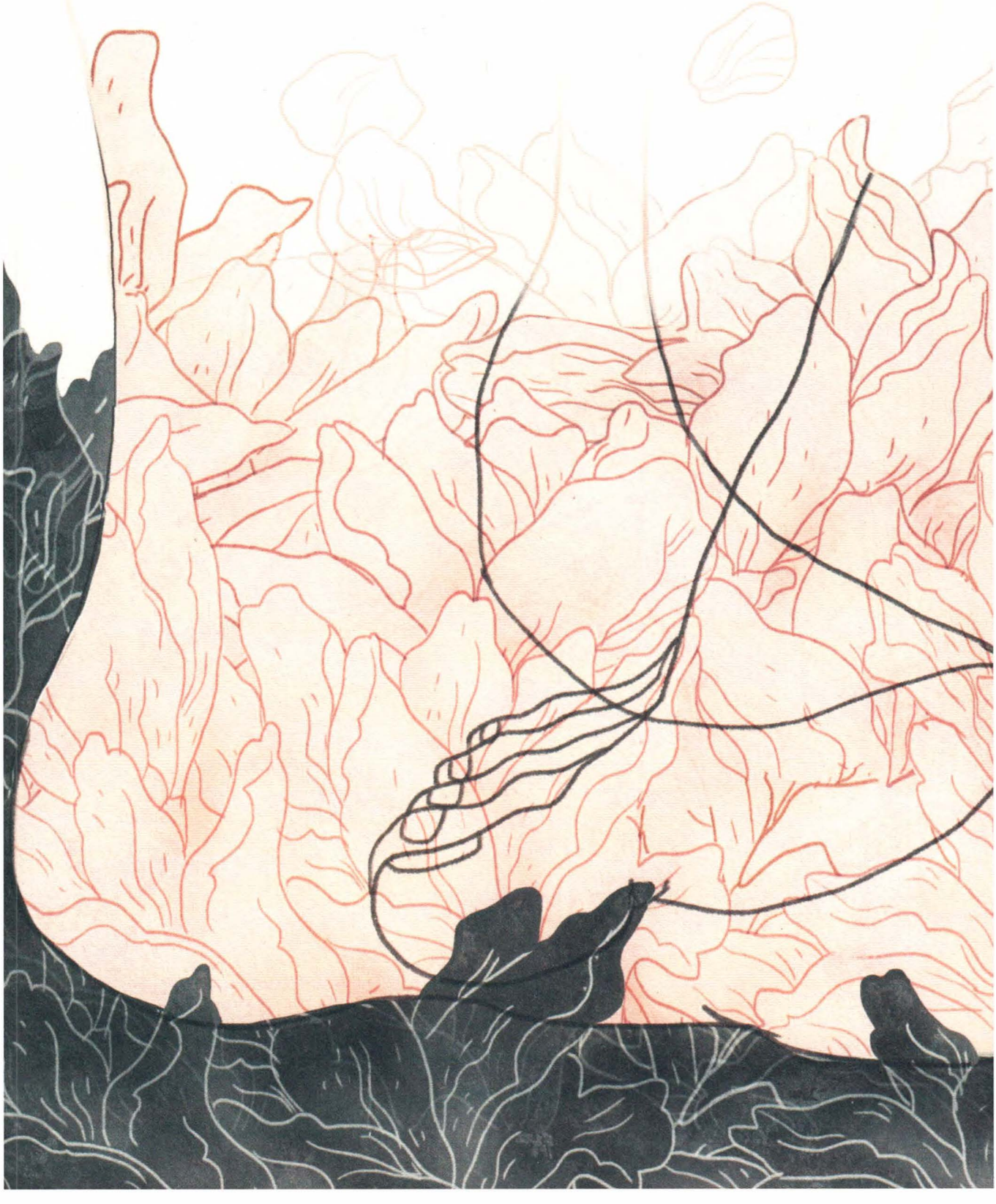
"Yo," dedi. "Biraz daha iyileşene kadar olmaz. Bakın, elleriniz ne kadar üşümüş."

"Taş çünkü," dedim, "söylemiştim ya. Güneşe çıkmadan ısınamaz. Siz hiç bir heykele dokundunuz mu?"

"Çok üşümüşsünüz," diye tekrar etti. "Yatın ve uslu durun." Acele etmeye başlamıştı çünkü taştan ikinci kez kez bahsetmiştim ve bu diğer hemşirelere yetiştirilecek bir dedikodu, doktorla konuşmak için de şahane bir bahane demekti. Doktorla düzüşüyorlardı, bu yüzden böyle hevesliydi. Bazen duvardan seslerini duyuyordum. Fenalık olsun diye söylemiyorum bunu, kadına iyi bir düzüşü çok görüyor değilim – iyiyse tabii, orasını bilmiyorum. Neyle karşı karşıya olduğumu bilmeniz için söylüyorum: Hastayken, onun için, sağlıklı hâlimden daha kıymetliydim.

Kapı kapandı ve oda etrafımda bir bere gibi şişti. Hemşire buradayken, oda onun yüzünden küçük geliyormuş gibi numara yapabiliyordum ama o gidince dört duvar üstüme üstüme gelmeye başladı, nefes almış ciğerler gibi.

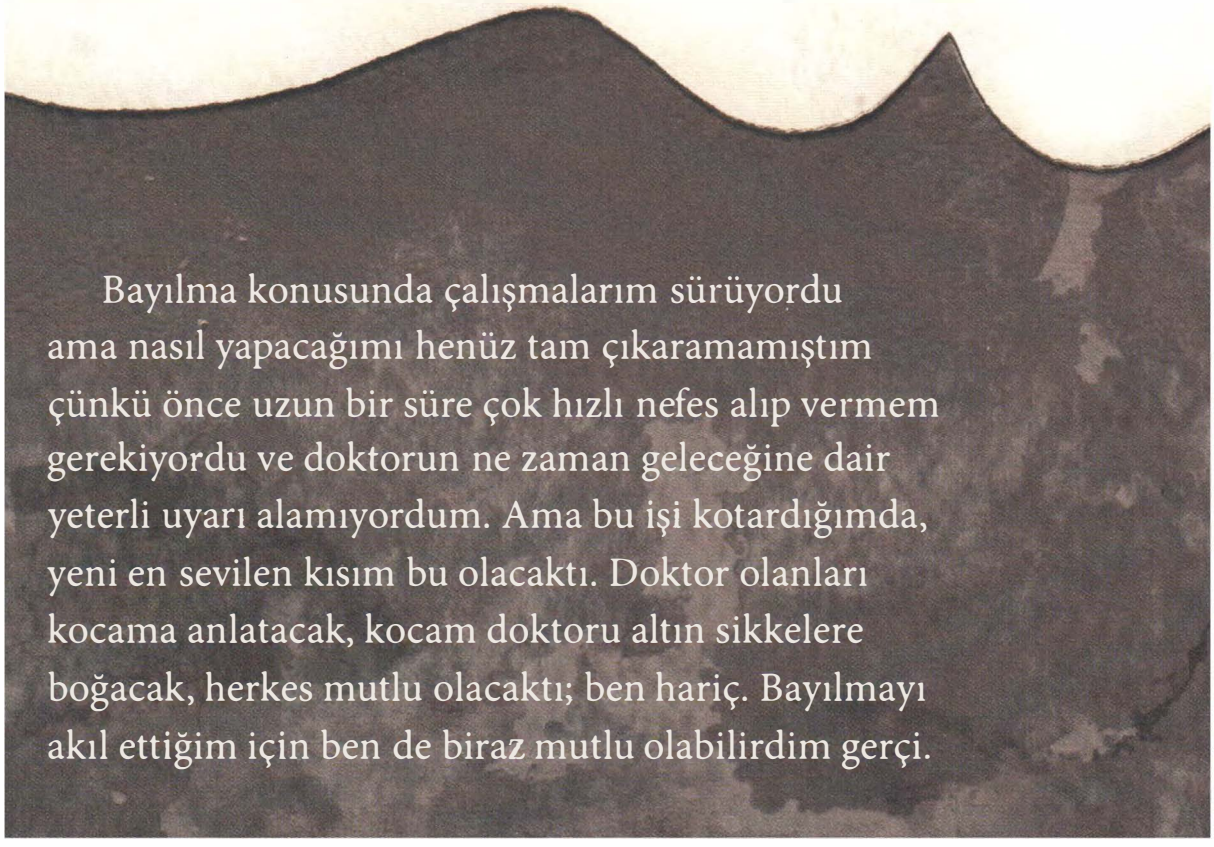
Pencereler fayda etmiyordu, yataktan görünmeyecek kadar yüksek, fazla hava alamayacak kadar küçüklerdi. Hem tatlı hem ekşi kokuyordu oda, sanki acılar içindeki binlerce insan ter döke döke yatmış, ki muhtemelen yatmıştı, sonra da pis ayaklarıyla yerde gül ezmiş gibi.

Sıra doktordaydı, başımda dırdır ediyordu. "Chloe uslu uslu yatmadığınızı söylüyor."

"Özür dilerim," dedim.

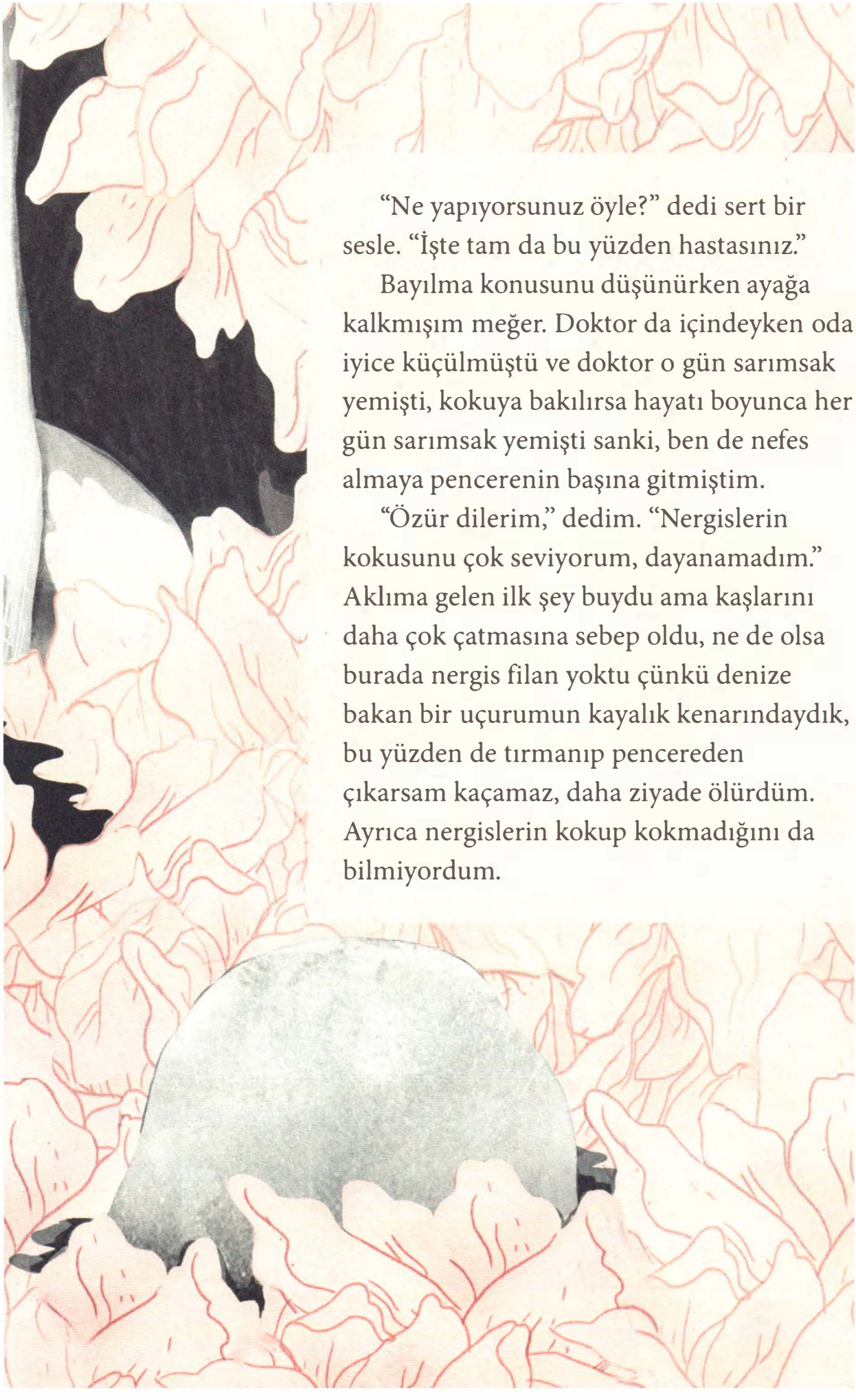
Hoşuna gitti bu ama şüpheyi elden bırakmadı, ne de olsa son bir yıldır ondan her gün özür diliyordum. Onun hatırı için çeşitlemeler yapmaya çalışıyordum: Yere bakıyordum, dudaklarımı ısırıyordum, parmaklarımla oynuyordum. Bir seferinde gözyaşlarına boğuldum, en sevdiği kısım da bu olmuştu.

Bayılma konusunda çalışmalarım sürüyordu ama nasıl yapacağımı henüz tam çıkaramamıştım çünkü önce uzun bir süre çok hızlı nefes alıp vermem gerekiyordu ve doktorun ne zaman geleceğine dair yeterli uyarı alamıyordum. Ama bu işi kotardığımda, yeni en sevilen kısım bu olacaktı. Doktor olanları kocama anlatacak, kocam doktoru altın sikkelere boğacak, herkes mutlu olacaktı; ben hariç. Bayılmayı akıl ettiğim için ben de biraz mutlu olabilirdim gerçi.

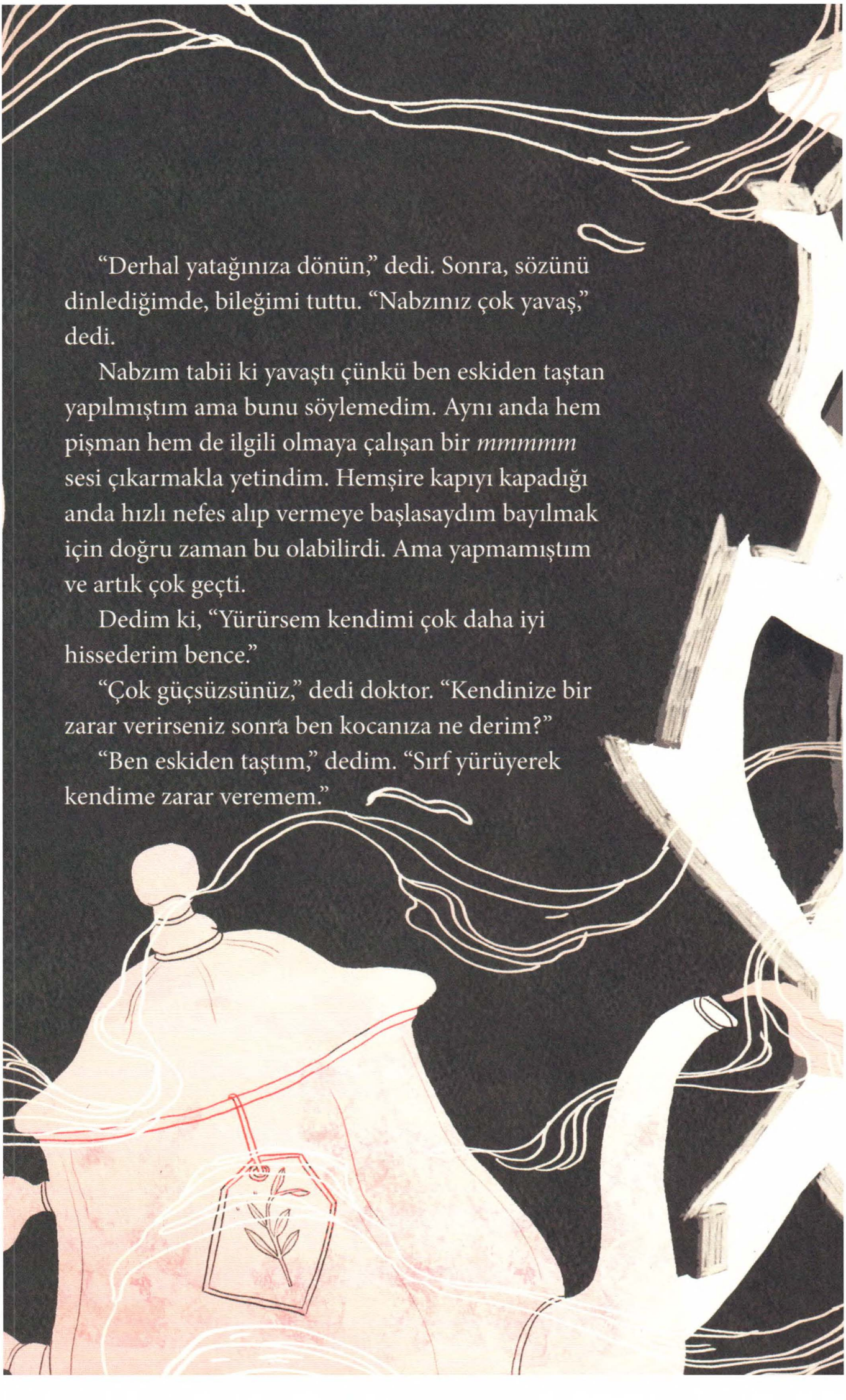

"Ne yapıyorsunuz öyle?" dedi sert bir sesle. "İşte tam da bu yüzden hastasınız."

Bayılma konusunu düşünürken ayağa kalkmışım meğer. Doktor da içindeyken oda iyice küçülmüştü ve doktor o gün sarımsak yemişti, kokuya bakılırsa hayatı boyunca her gün sarımsak yemişti sanki, ben de nefes almaya pencerenin başına gitmiştim.

"Özür dilerim," dedim. "Nergislerin kokusunu çok seviyorum, dayanamadım." Aklıma gelen ilk şey buydu ama kaşlarını daha çok çatmasına sebep oldu, ne de olsa burada nergis filan yoktu çünkü denize bakan bir uçurumun kayalık kenarındaydık, bu yüzden de tırmanıp pencereden çıkarsam kaçamaz, daha ziyade ölürdüm. Ayrıca nergislerin kokup kokmadığını da bilmiyordum.

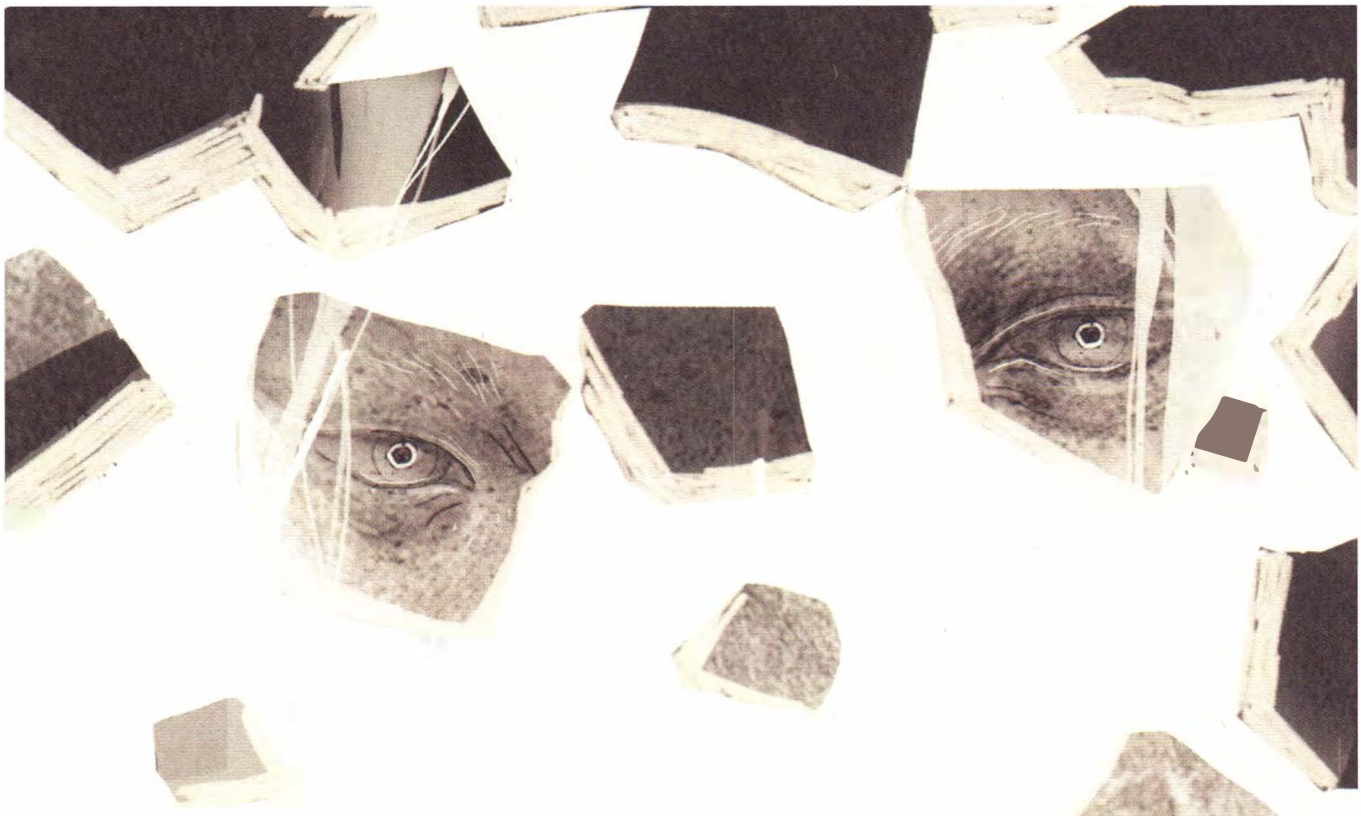
"Derhal yatağınıza dönün," dedi. Sonra, sözünü dinlediğimde, bileğimi tuttu. "Nabzınız çok yavaş," dedi.

Nabzım tabii ki yavaştı çünkü ben eskiden taştan yapılmıştım ama bunu söylemedim. Aynı anda hem pişman hem de ilgili olmaya çalışan bir *mmmmm* sesi çıkarmakla yetindim. Hemşire kapıyı kapadığı anda hızlı nefes alıp vermeye başlasaydım bayılmak için doğru zaman bu olabilirdi. Ama yapmamıştım ve artık çok geçti.

Dedim ki, "Yürürsem kendimi çok daha iyi hissederim bence."

"Çok güçsüzsünüz," dedi doktor. "Kendinize bir zarar verirseniz sonra ben kocanıza ne derim?"

"Ben eskiden taştım," dedim. "Sırf yürüyerek kendime zarar veremem."

"Bu kadarı yeter," dedi, çay getirteceğine işaret eden o sesle. Yatağıma yatmadığımda bana çay veriyorlar ve çaydan nefret ediyorum çünkü hepsini içene kadar yanıma oturuyorlar ve sonra başım ağrıyor ve dilim acıyor ve yatağa işiyorum.

Yatağa uzandım. "Haklıymışsınız, bu çok daha iyi," dedim. "Mmmm, çok iyi geldi." Kirpiklerimin arasından onu izliyordum. Şüpheliydi, bu yüzden biraz daha kıvrılıp dertop oldum yatakta. "Haklıymışsınız, çok yorgunmuşum ama haberim yokmuş." Bu kadarının beni çaydan kurtarmaya yeteceğini umuyordum.

"Oradan kalkmayın sakın," dedi. "Bugün kocanız sizi görmeye gelecek."

Keşke dertop olma kısmını es geçseydim diye düşündüm çünkü kocam geleceği zamanlarda bana çay vermiyorlar. Kendisi çiş kokusundan nefret ediyor ve dilimi kullanabilmemden hoşlanıyor.

Uzanıp kendimi doğru şekilde düzenledim. Benim için çocuk oyuncağı bu çünkü çok pratik yaptım; sanırım bir yanım, taş olan yanım hatırlıyor ve eski hatlarına kavuşmaktan memnun kalıyor. İşin tek zor yanı parmaklar, kocam parmaklarımın tembel bir heykeltıraşın elinden çıkmış gibi hareketsiz ve eğreti durmaması, gerçek görünmesi için bir senesini harcadığını söylemeyi pek sever. Yani konsantre olmalı ve parmaklarımı hoşuna giden şekilde tutmalıyım, yoksa her şey mahvolur.

Zaman geçti ama ne kadar geçti emin değilim. Sonra kapıdan bozuk para şıngırtısı ve hemşirelerin nidaları geldi. Kocam artık enikonu zengin, hepsi de bana yatağıma dönmemi söyleyen bin doktora daha yetecek kadar parası var. Doğrusunu isterseniz benim sayemde zengin oldu ama bunu söylememden hiç hoşlanmıyor. Diyor ki zenginliği, öncelikle tanrıçanın lütfuymuş, sonra da kendi yeteneğinin; çünkü beni mermerden yapan oymuş. Ben doğduktan sonra… – belki doğru kelime doğmak değil ama bu değilse ne bilmiyorum, uyanmak mı? Kabuğumdan çıkmak mı? Hayır, bu daha da beter. Yumurta mıyım ben?

Doğmak diyeceğim. Ben doğduktan sonra beni elinden geldiğince içeride tutmaya çalıştı ama evde hizmetçiler vardı ve insanlar heykeltıraşın karısını, onun ne kadar tuhaf olduğunu, öylesi bir güzelliğin ancak tanrılardan gelebileceğini konuşmaya başladı. Bazıları inandı da buna, bazıları inanmadı; ama birden herkes ondan heykel ister oldu. Böylece bakire üstüne bakire yonttu, ben de sordum: "Aralarından canlanan olacak mı sence?" Dedi ki, "Tabii ki hayır, bu insanlar tanrıçanın lütfuna layık değil." Sonra eskiden bana ne kadar iyi baktığını, beni ipeklere sardığını, çiçeklerle, mücevherlerle süslediğini, bana deniz kabukları ve renkli toplar getirdiğini, tanrıçaya her gece dua ettiğini anlattı yine. "Kasabadan bir kızla evlenmek daha kolay olmaz mıydı," diye sordum. "O kaltaklarla," dedi, "hayatta işim olmaz."

Kapı açıldı. "Çıkın ve bizi yalnız bırakın," dedi kocam hizmetçilere ki bizi bir yıldır asla rahatsız etmediklerine göre bunu söylemesine gerek yoktu. Ama bugünlerde kocam kendini hüküm sanıyor.

Sessizlik çökmüştü çünkü bana bakıyor, parmaklarımı ve geri kalanımı kontrol ediyordu. Gözlerimi açmadım, görevim onun, "Ah, uyuyormuş benim güzelim," diye mırıldanabilmesi için divanda kıpırdamadan yatmaktı. Gerçeklik katma amacıyla, geçmişte birkaç kez o anda çok hafif horlamıştım. Ama bundan hiç hoşlanmamıştı.

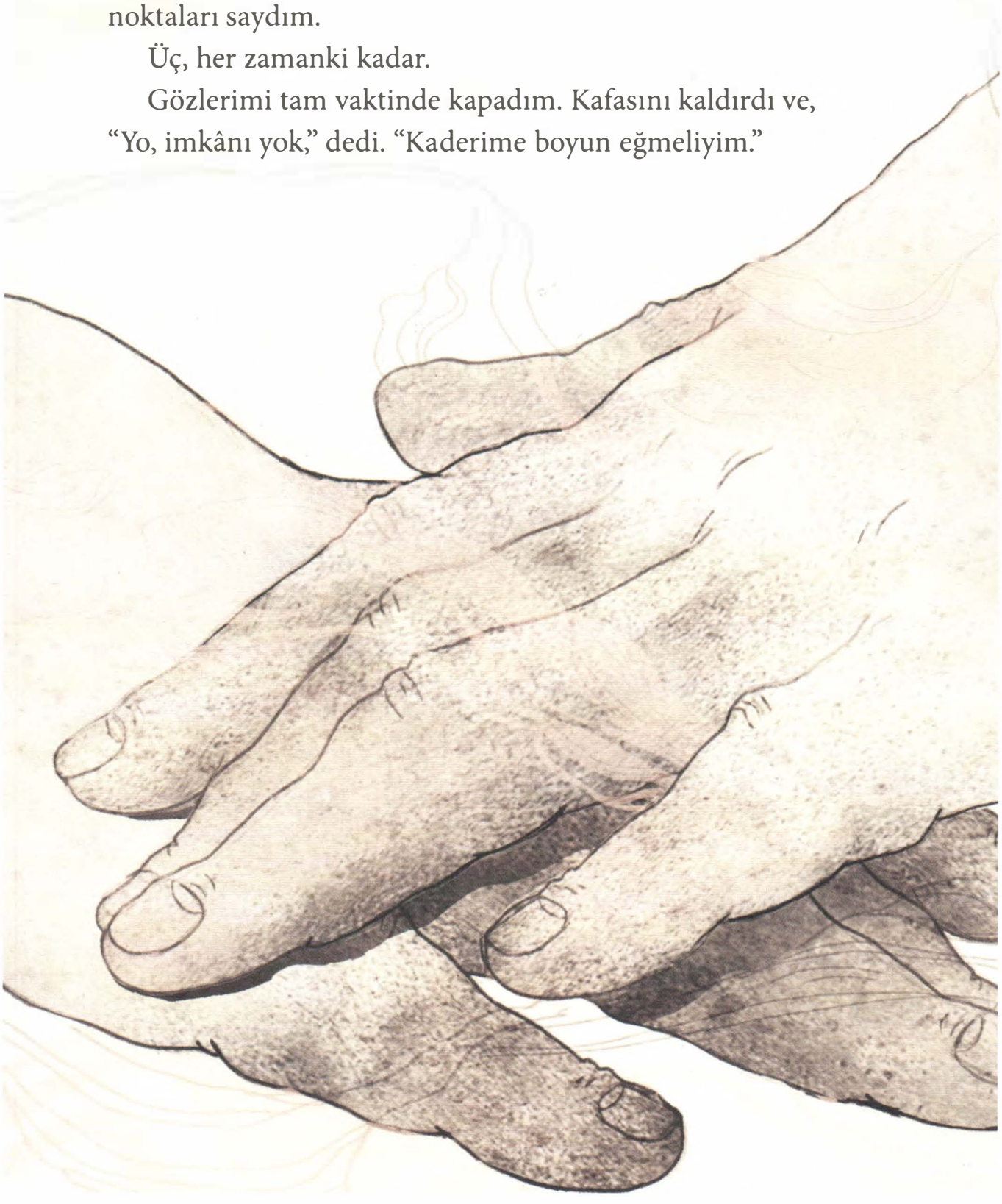
"Uyuyor mu?" dedi. İçeri girdi. "Ne aptalım, uyuyor tabii ki. O mermer, daha fazlası değil." Yatağın kenarında diz çöktü, ellerini havaya kaldırdı. "Ey tanrıça! Neden karım olacak böyle bir bakire bulamıyorum ben? Neden bu mükemmellik et değil de mermer olmak zorunda? Keşke" –ansızın gözlerini kapadı– "Yo, dilim varmaz bunu söylemeye."

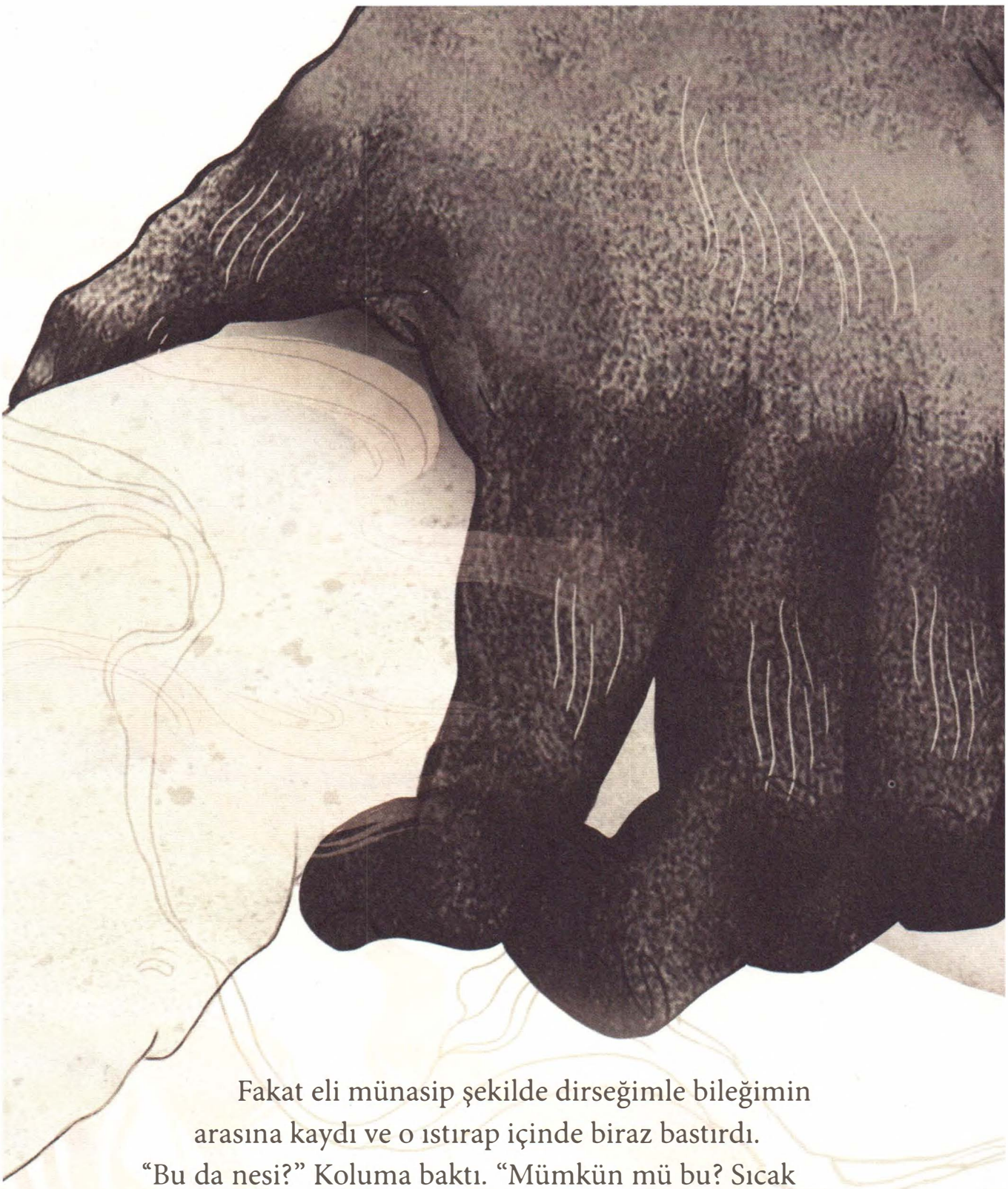
Tam o sırada hafif horlasam mı diye düşündüm ama bu öncekinden de beter olurdu kesin.

"Cüret edemem arzumu dile getirmeye. Fakat... Ey ulu tanrıça, sen benim kalbimin en gizli kuytularını bilirsin. Yalvarırım sana, kurtar beni bu azaptan." Başı döşeğe düştü, örtülerin arasında debelenirken beni göremeyeceği için gözlerimi açtım. Saçı seyreliyordu, kafa derisindeki çıplak noktaları saydım.

Üç, her zamanki kadar.

Gözlerimi tam vaktinde kapadım. Kafasını kaldırdı ve, "Yo, imkânı yok," dedi. "Kaderime boyun eğmeliyim."

Fakat eli münasip şekilde dirseğimle bileğimin arasına kaydı ve o ıstırap içinde biraz bastırdı.

"Bu da nesi?" Koluma baktı. "Mümkün mü bu? Sıcak olduğuna yeminler edebilirim."

Normal taştan sıcak en azından.

Düşüncelerini toplamak ister gibi kafasını iki yana salladı. "Hayır, hayallere kapılıyorum. Belki de üstüne güneş düştü de öyle ısındı mermer."

Oda güneş almıyordu elbette ama bunu söylemek için doğru zaman değildi.

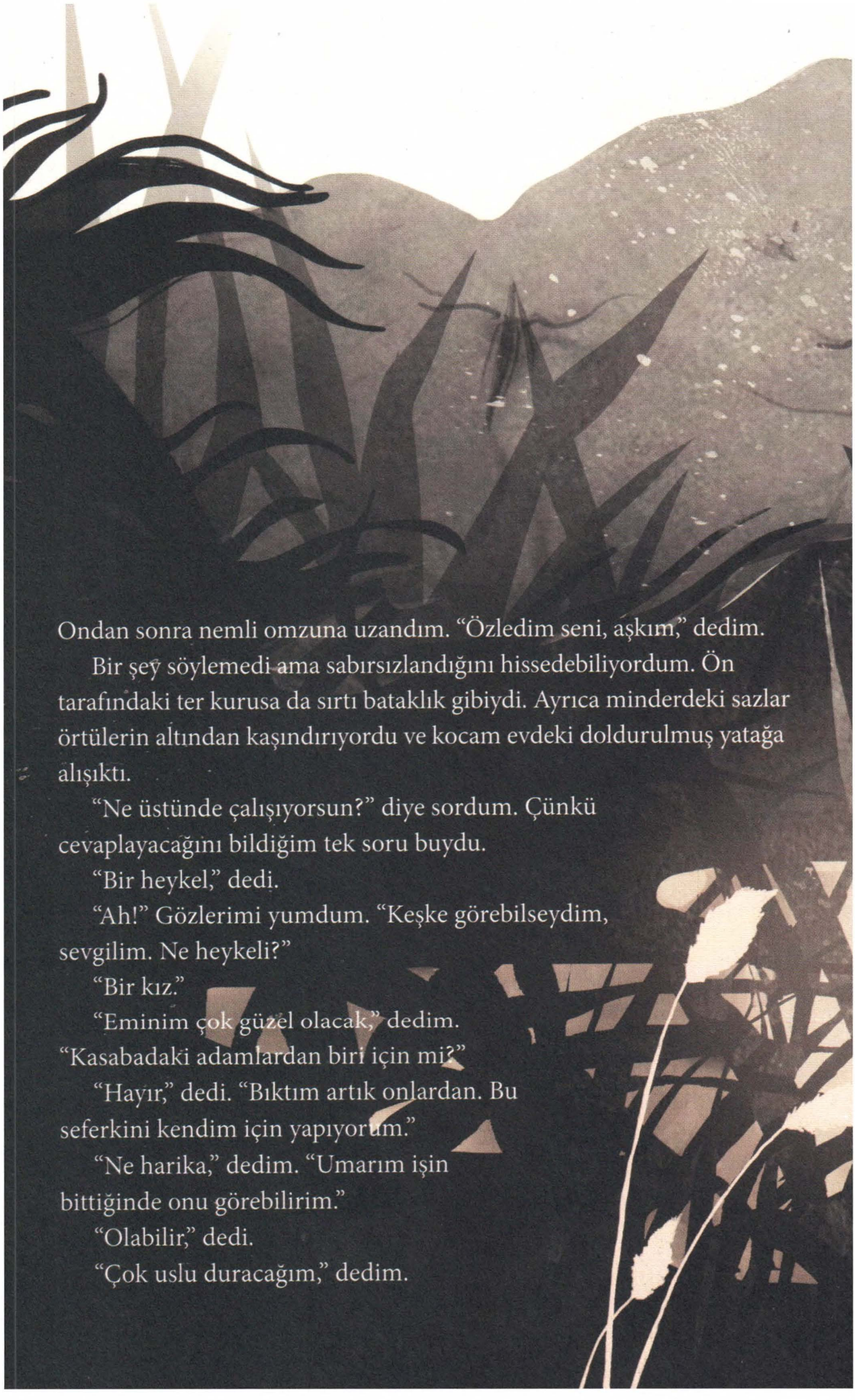

"Tanrıça, sen aklıma mukayyet ol!" Kalçamı ve karnımı ovmaya başladı, hem de sertçe, taşlığımı kontrol ediyordu. İrkilmediğim için kendimle gurur duydum.

"Ama yemin ederim, hayatımın üstüne yemin ederim ki sıcak. Ey tanrıça, bu bir rüyaysa izin ver bana, hiç uyanmayayım." Sonra dudaklarını dudaklarıma bastırdı. "Yaşa," dedi. "Ah, yaşa, hayatım, aşkım, yaşa."

Buğulu bir geyik yavrusu gibi gözlerimi açmam gereken an, bu an; onun güneş gibi tepemde dikildiğini görüyor, hayret ve minnettarlıktan zor nefes alır gibi bir ses çıkarıyorum, ardından beni düzüyor.

Ondan sonra nemli omzuna uzandım. "Özledim seni, aşkım," dedim.

Bir şey söylemedi ama sabırsızlandığını hissedebiliyordum. Ön tarafındaki ter kurusa da sırtı bataklık gibiydi. Ayrıca minderdeki sazlar örtülerin altından kaşındırıyordu ve kocam evdeki doldurulmuş yatağa alışıktı.

"Ne üstünde çalışıyorsun?" diye sordum. Çünkü cevaplayacağını bildiğim tek soru buydu.

"Bir heykel," dedi.

"Ah!" Gözlerimi yumdum. "Keşke görebilseydim, sevgilim. Ne heykeli?"

"Bir kız."

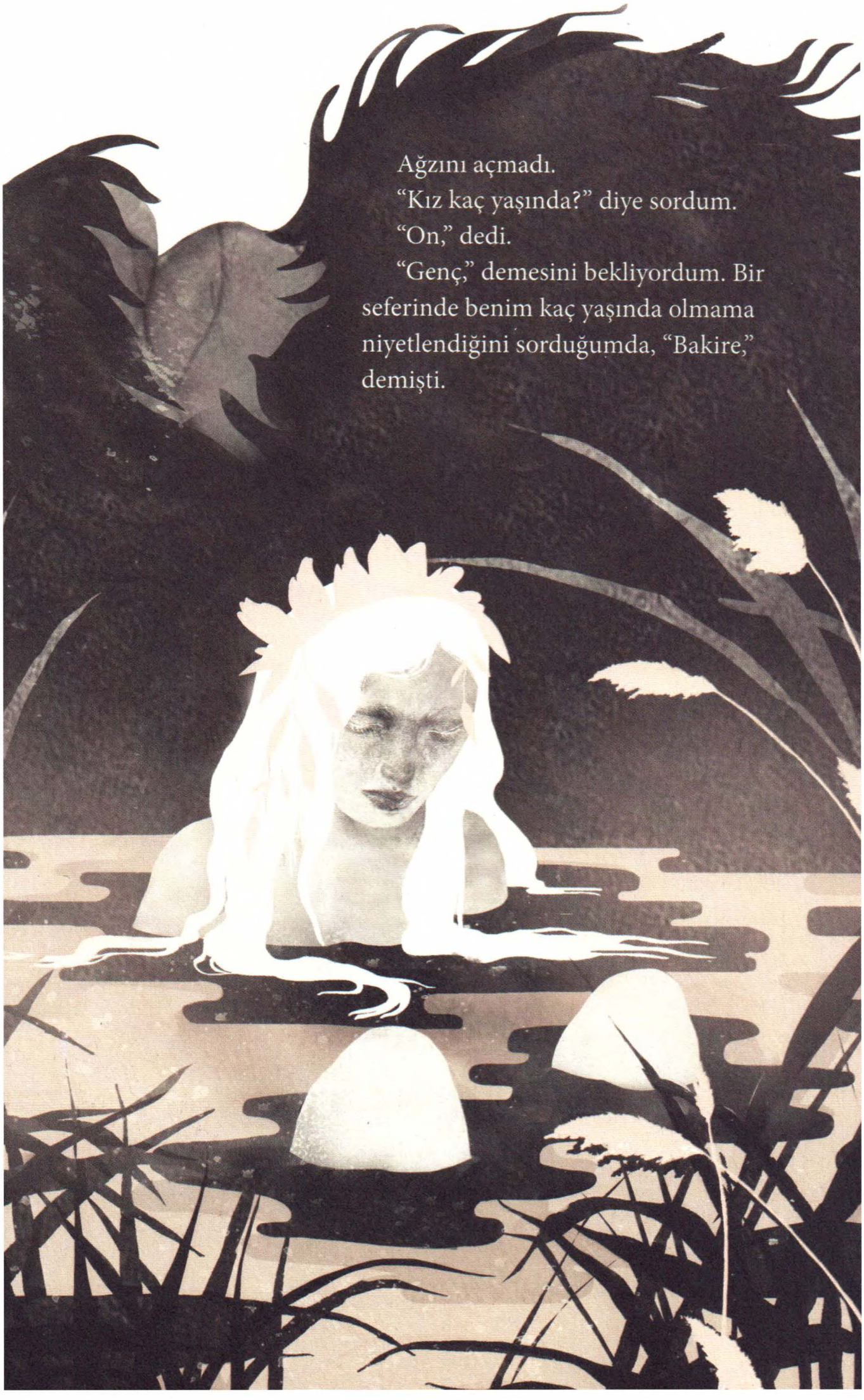
"Eminim çok güzel olacak," dedim. "Kasabadaki adamlardan biri için mi?"

"Hayır," dedi. "Bıktım artık onlardan. Bu seferkini kendim için yapıyorum."

"Ne harika," dedim. "Umarım işin bittiğinde onu görebilirim."

"Olabilir," dedi.

"Çok uslu duracağım," dedim.

Ağzını açmadı.

"Kız kaç yaşında?" diye sordum.

"On," dedi.

"Genç," demesini bekliyordum. Bir seferinde benim kaç yaşında olmama niyetlendiğini sorduğumda, "Bakire," demişti.

"On," dedim. "On iki olamaz mı bir ihtimal?"

"Hayır," dedi.

"Ben on beşindeki kızları seviyorum," dedim. "Geçen gün hemşire yanında kızını da getirdi, o kadar güzeldi ki. Bütün yüzü ışıl ışıldı."

"On beşliklere ilgi duymuyorum," dedi. "Hemşirenin kızı da umurumda değil."

"Değil tabii." Mükemmel parmaklarımla göğsünü okşadım. Sesimin esner gibi gevşemiş ve rahat çıkmasına uğraştım. "Paphos nasıl, aşkım?"

"İyi," dedi. Hiçbir anlama gelmeyen şu çirkin kelime.

"Mutlu mu?"

"Annesinin yaptıklarından sonra nasıl mutlu olabilir ki?"

Buna hazırlıklıydım, gözyaşlarımı göğsüne doğru akıttım. "Çok üzgünüm, sevgilim. Keşke ona yaptıklarımı telafi edebilsem."

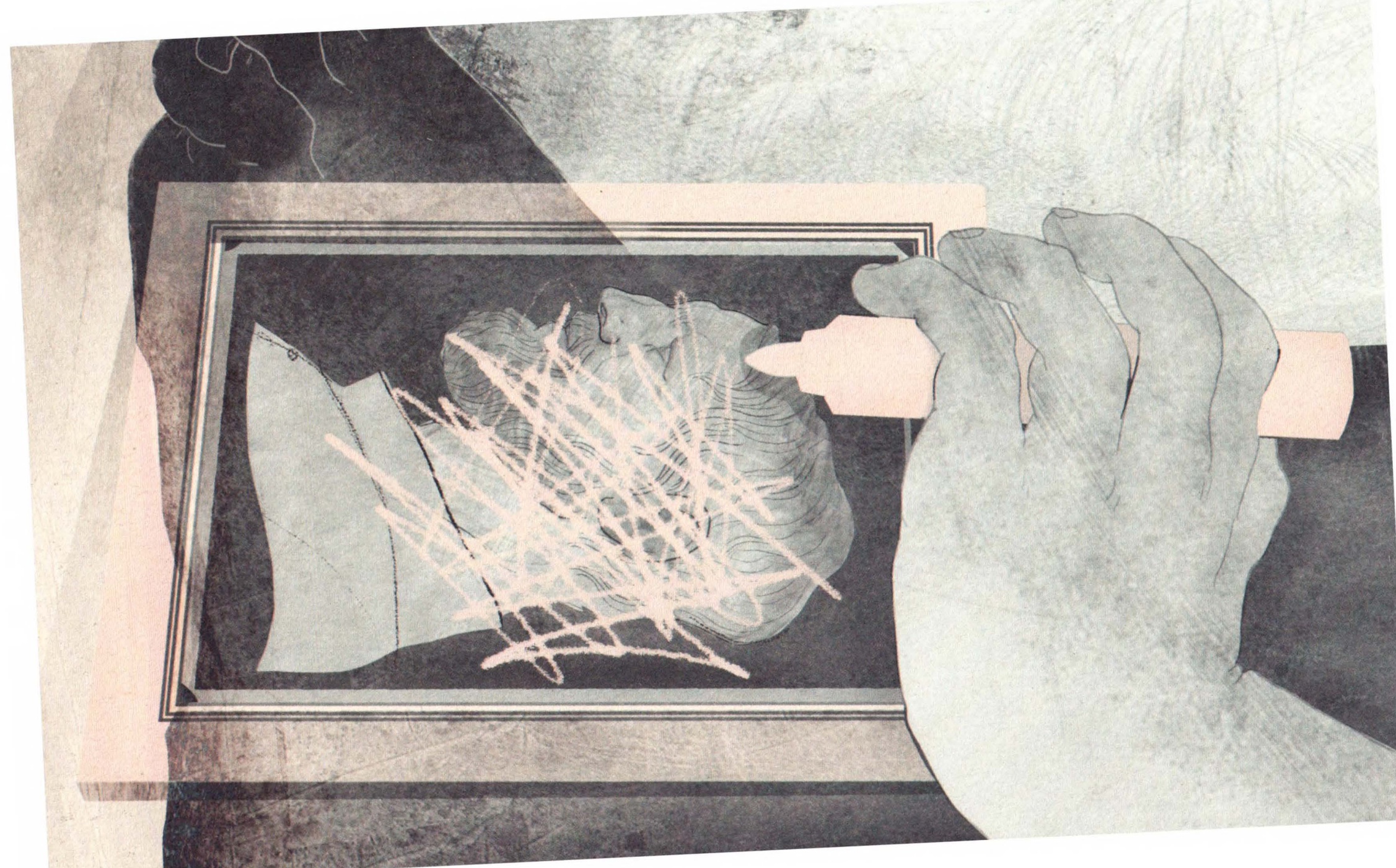
Beni itip doğruldu. "Ona yaranmaya çalışıyorsun ama bana yaranmak istemiyorsun."

Şimdi ne yapıyorum sence, demek istedim. Ama kocam bu cevabı beğenmezdi tabii. Beyaz ve pürüzsüz yüzeyleri seven bir adamdır o. Yere diz çöktüm, ellerimi memelerimin üstünde birbirine bastırdım. "Aşkım, inan ki dünyada seninle eve gelmekten daha çok istediğim bir şey yok. Daha bugün keşke yanımda senden bir şey olsaydı da onunla avunabilsem diye düşündüm. Bir resim belki. Senin resmin."

Bu onu şaşırttı. "Bir resim diyorsun," dedi. "Heykel değil."

"Ah, sevgilim, heykelin bana çok fazla azap verirdi," dedim. "Sana kalbimin kaldıramayacağı kadar çok benzerdi."

"Mmm," dedi. Memelerimi daha iyi görebilsin diye ellerimi biraz indirdim. Güzellerdi, işini şansa bırakmamıştı.

"Beni hiç mi özlemiyor musun? Azıcık bile mi?"

"Özlüyorsam da bu senin suçun."

"Öyle, biliyorum, benim suçum. Çok özür dilerim, sevgilim. Ne kadar budalaydım, ne yaptığımın farkında bile değildim."

"Budalaydın tabii," dedi. Memelerime bakıyordu yine.

"Evet, korkunç bir budala. Nankör bir budala."

"Kaçmamalıydın," dedi.

"Hayatım üzerine yemin ederim ki bir daha asla kaçmayacağım. Benim bırakıp gitmene dayanamıyorum zaten. Her günüm yolunu gözleyerek geçiyor. Sen benim kocam ve babamsın."

"Ve annen," dedi.

"Evet, ve annem. Ve abim. Ve âşığım. Hepsi sensin."

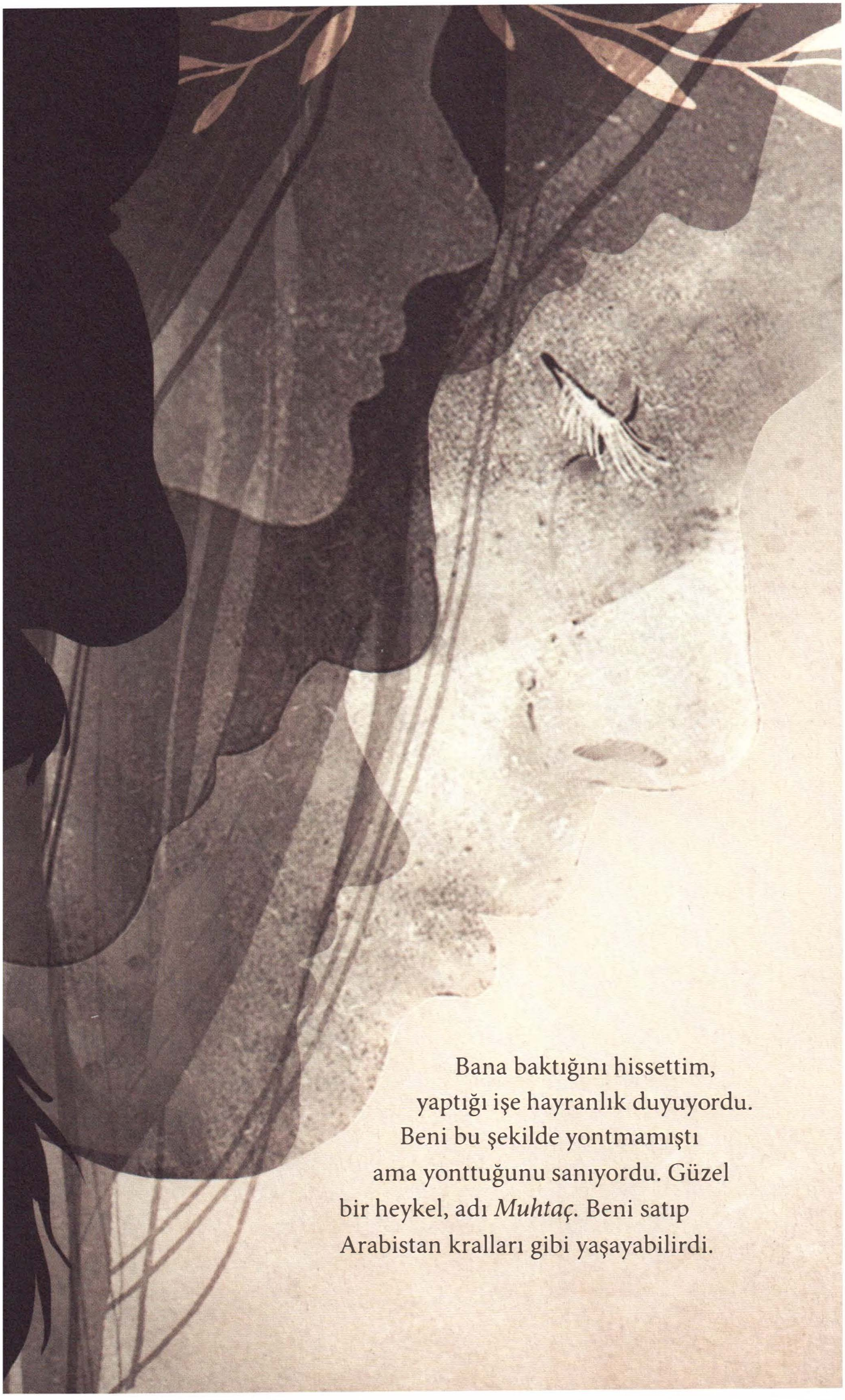
"Bunları sadece Paphos'u görmek istediğin için söylüyorsun," dedi.

"Onu görmek istiyorum elbette. Yoksa ne biçim bir anne olurdum. Duygusuz ve utanmaz. Tanrıça ve sen beni öyle yaratmadınız ki."

Zor nefes alıyor ama belli etmemeye çalışıyordum. Zemin dizlerimi acıtsa da hareket etmedim.

"Utanmaz," dedi.

"Utanmaz," dedim.

Bana baktığını hissettim,
yaptığı işe hayranlık duyuyordu.
Beni bu şekilde yontmamıştı
ama yonttuğunu sanıyordu. Güzel
bir heykel, adı *Muhtaç*. Beni satıp
Arabistan kralları gibi yaşayabilirdi.

Kaşlarını çatıp parmağıyla işaret etti. "Şu da neyin nesi?"

Karnıma baktım ve tenimde ışığa yakalanan gümüşi, belli belirsiz izleri gördüm.

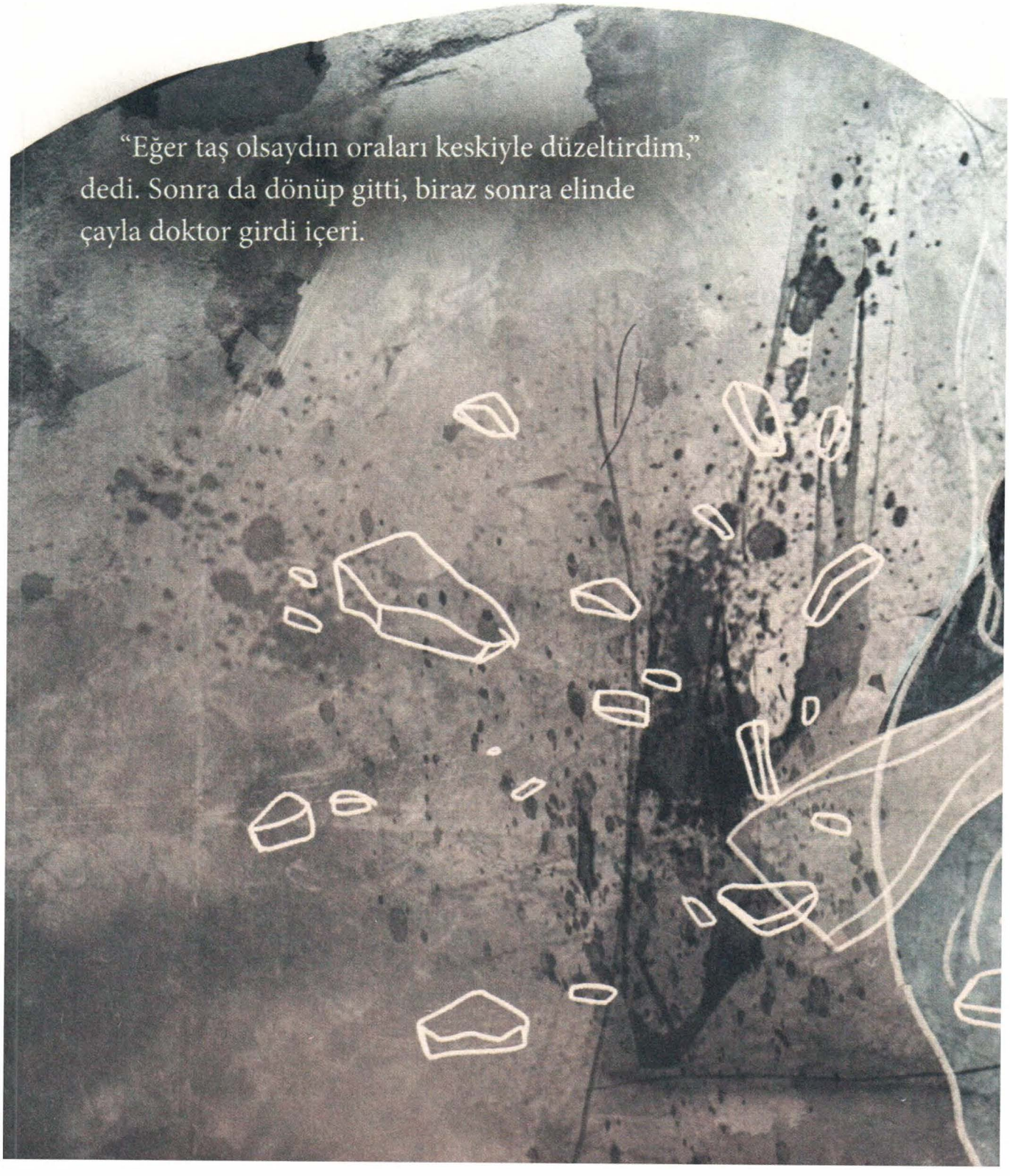
"Aşkım, çocuğumuzun alameti bu. Karnımın gerildiği yer."

Gözünü dikti. "Ne zamandır var bunlar?"

"Kızımız doğduğundan beri." On yıl oldu bu arada.

"Çirkin görünüyor," dedi.

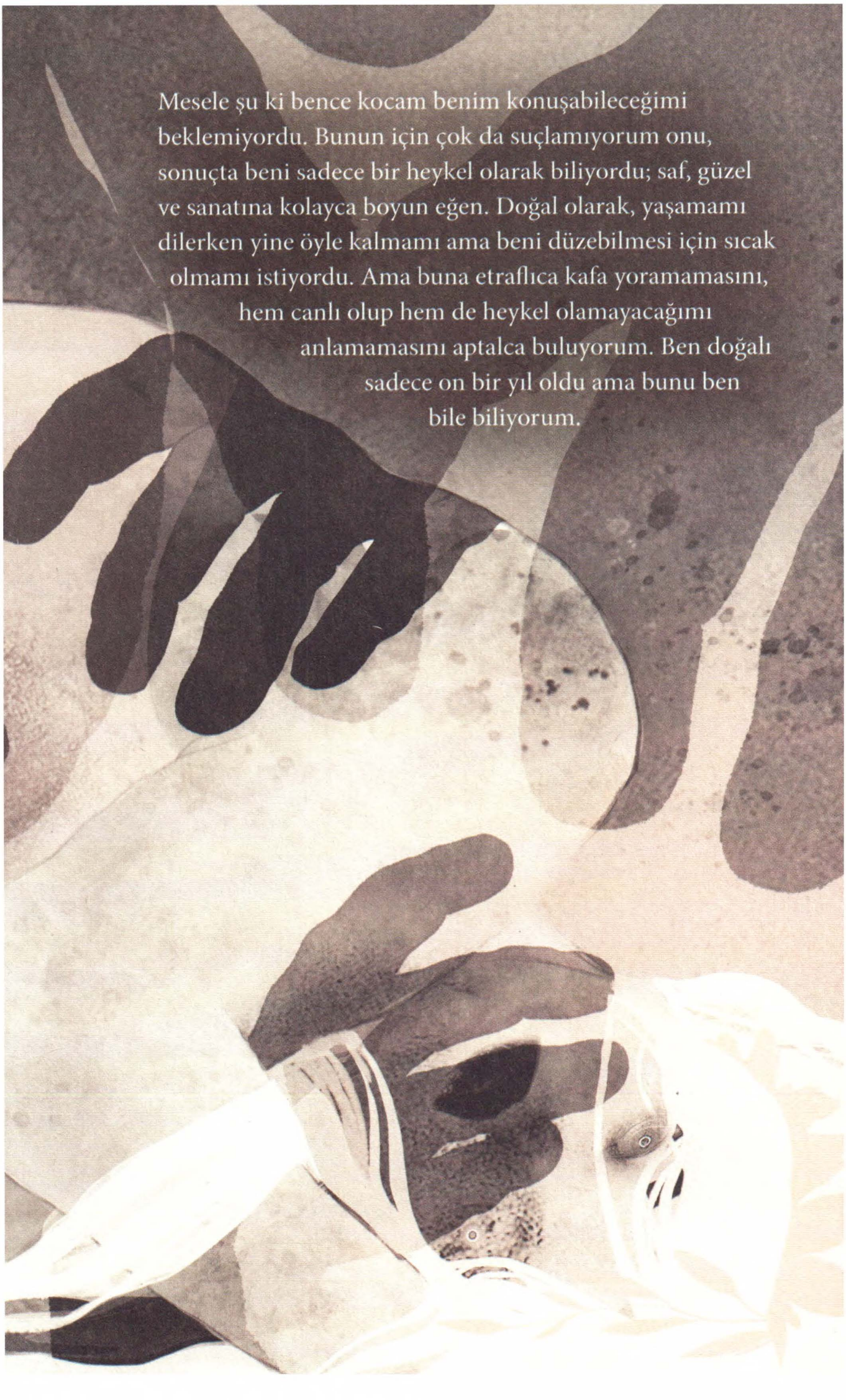
"Çok özür dilerim, aşkım. Bütün kadınlarda oluyor."

"Eğer taş olsaydın oraları keskiyle düzeltirdim," dedi. Sonra da dönüp gitti, biraz sonra elinde çayla doktor girdi içeri.

Mesele şu ki bence kocam benim konuşabileceğimi beklemiyordu. Bunun için çok da suçlamıyorum onu, sonuçta beni sadece bir heykel olarak biliyordu; saf, güzel ve sanatına kolayca boyun eğen. Doğal olarak, yaşamamı dilerken yine öyle kalmamı ama beni düzebilmesi için sıcak olmamı istiyordu. Ama buna etraflıca kafa yoramamasını, hem canlı olup hem de heykel olamayacağımı anlamamasını aptalca buluyorum. Ben doğalı sadece on bir yıl oldu ama bunu ben bile biliyorum.

Bu ilk seferde,
doğumumun hemen ardından
gebe kaldım. Taştan olsam da, beni tanrıça
yaratmış olsa da gebeliğim yeterince gerçekti, yorgundum,
midem bulanıyordu, ayaklarım kocamın hoşuna giden zarif
altın sandaletlere girmek için fazla şişti. Bu onu kızdırıyor ama
beni yatağa atmaktan ya da duvara dayamaktan alıkoymuyordu,
bense tek bir çocuk değil de sokaktaki kediler gibi bir sürü
doğuracağım düşüncesiyle endişeleniyordum.

Kızım güzeldi, teni taş gibi solgundu ve korkunç sıcağın çayırlardaki inekleri öldürdüğü bir yaz mevsiminde doğdu. Ama kızımla ben her daim serindik, sallanan sandalyemizde birlikte sallanırdık. Yürüyüşe çıktığımızda herkes fısıldaşır ama kimse bizimle konuşmazdı; sadece bir seferinde yaşlı bir kadın, Paphos'un ayağına dokunmuş ve benden hayır duası istemişti. Bir şeyler mırıldandım, kadın şükranla koluma dokundu. Parmakları garipti, çıplak ağaçlardaki incecik dallar gibi, teni yumuşacıktı ama.

Kimi zaman, kocam çalışırken yamaçlara kadar uzaklaşmamıza izin verilirdi. Paphos o sıralar biraz büyümüştü, o çoban taklidi yapardı, ben de onun koyunu olurdum. Bu hoşuna giderdi. Keçi olmam, çıplak ayaklarımla hiç yalpalamadan kayadan kayaya hoplayıp zıplamam daha da hoşuna giderdi.

Biraz daha büyüdüğünde ona bir öğretmen tutmamızda ısrar ettim ama kocam bunun, onun terbiyesini bozacağını düşünüyordu. "Hayır," dedim, "bu şekilde, benim aksime, kocasının işine yarar." O zaman kocam bana gülümsedi. "Yeterince işime yarıyorsun." Ama sonunda öğretmen tuttu çünkü bundan her bahsettiğinde ona dalkavukluk yapıp methiyeler düzüyordum.

Geceleri kocam kızımızı yatağına gönderirdi. "Ya sen, karıcığım," derdi, "senin de uykun gelmedi mi?" O zaman ona kavuşmak üzere yine taştan uyanmışım numarası yapmak için yatağa gidip kendimi düzenleme vaktinin geldiğini anlardım.

Paphos sekiz yaşındayken kocam öğretmeni kovdu. "Sana bakıyordu," dedi bana.

O gün dalgınlığım üstümdeydi, Paphos'u ve harfleri düşünüyordum, "E, herhalde," deyiverdim. Herkes bana bakıyordu çünkü kasabanın en güzel kadınıydım. Övünmek için söylemiyorum çünkü bunda övünecek bir şey yok. Kendi yaptığım bir şey değil.

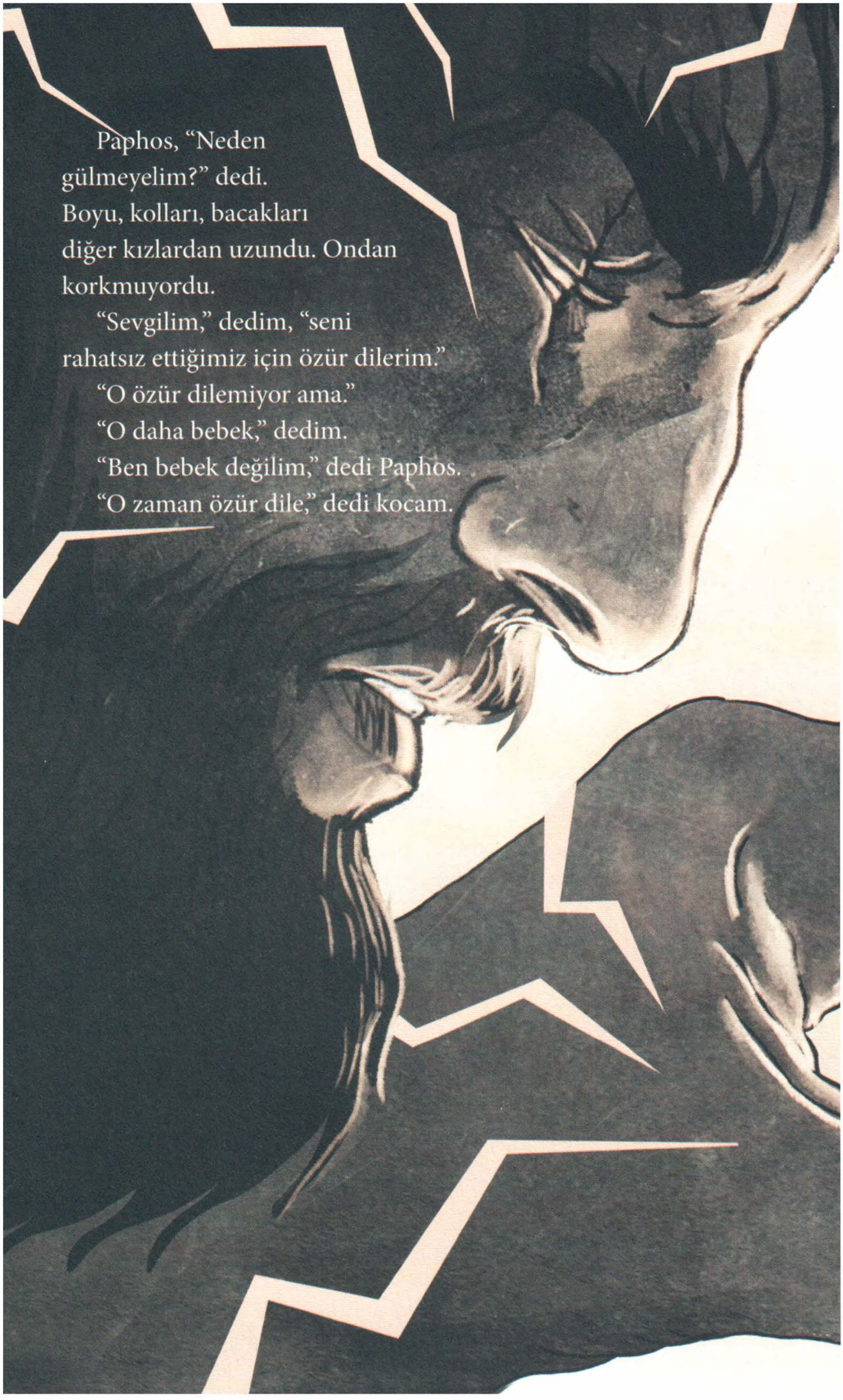
Kocam dik dik bakıp, "Biliyor muydun yani?" diye sordu.

Açıklamaya çalıştım ama çok geçti. Artık yürüyüşlerimize izin yoktu, Paphos'a öğretmen yerine mürebbiye tutuldu, tabletleri elinden alındı ve kocam günler boyunca mermerinin başında surat asıp hiç çalışmadı. Geceleri bana eskisinden daha sert davranıyordu ve durmadan, "Sen de diğerleri gibi mi olacaksın, ha?" diye soruyordu. Hayır, demem gerektiğini biliyordum, hayır, hayır, aşkım, asla.

Paphos sabırsızdı – evimizden nefret ediyor, kırlardaki eski maceralarımızı geri istiyordu. Babası kukumav kuşu gibi düşüncelere dalmak istediğinde, ki hep bunu istiyordu, sessiz durmuyor ve gün geçtikçe daha da tahammülsüzleşiyordu. Onu odamıza götürdüm, parmaklarımızla harfler yaptık. Paphos gülüyordu, ben de, ne kadar ses çıkardığımızın farkında değildik.

Kocam kapıya geldi. "Neden gülüyorsunuz?"

Paphos, "Neden gülmeyelim?" dedi. Boyu, kolları, bacakları diğer kızlardan uzundu. Ondan korkmuyordu.

"Sevgilim," dedim, "seni rahatsız ettiğimiz için özür dilerim."

"O özür dilemiyor ama."

"O daha bebek," dedim.

"Ben bebek değilim," dedi Paphos.

"O zaman özür dile," dedi kocam.

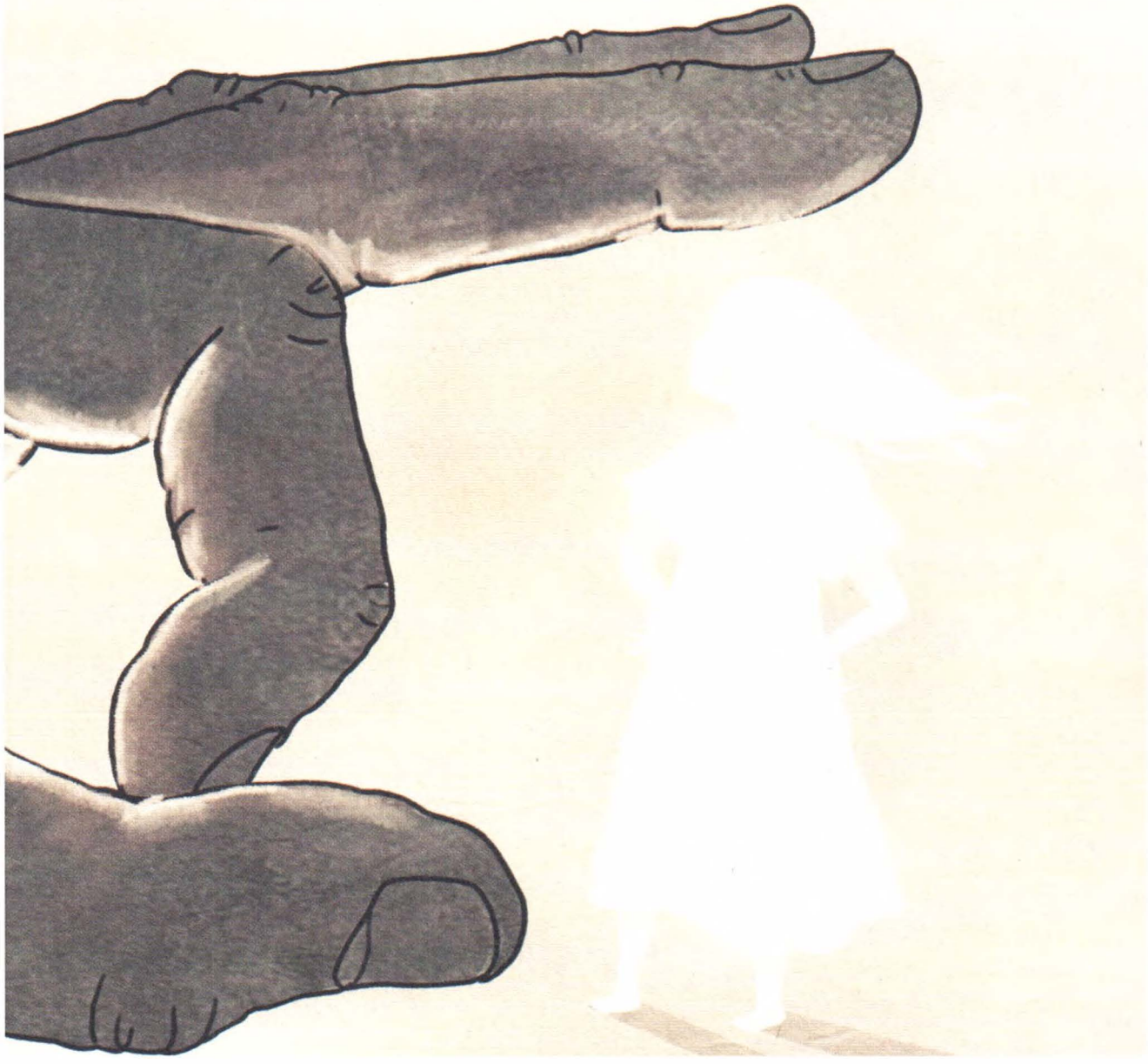
"Zavallıcığım, karnın aç gibi görünüyorsun sen," dedim ona. "Yemek yemedin mi? Paphos, tatlım, izin ver de ben babanla konuşayım."

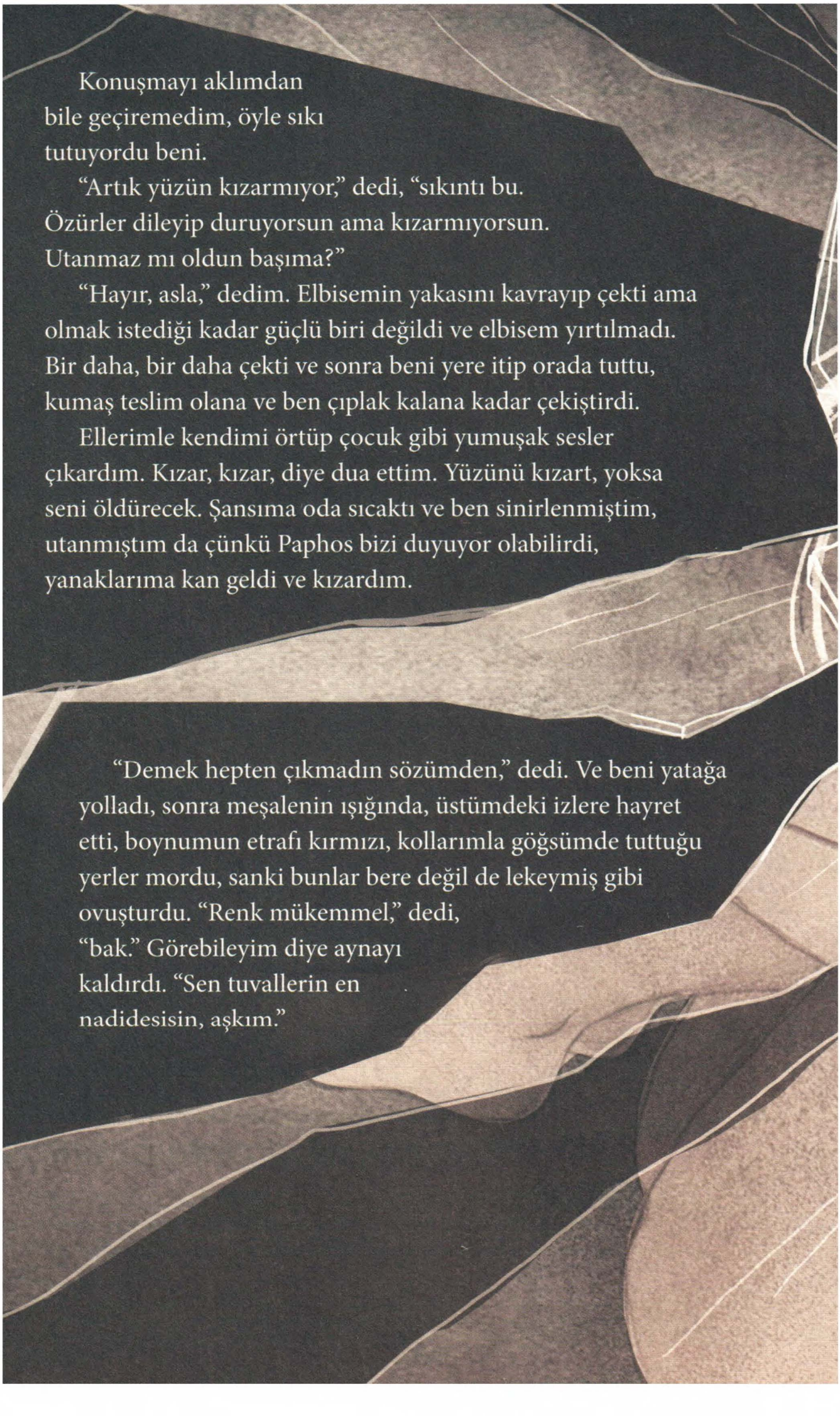
Paphos çıktı, kızın ne kadar itaatkâr davrandığını görünce kocamın dişlerini gıcırdattığını fark ettim. "Onu benden daha çok seviyorsun," dedi bana.

"Tabii ki hayır, olur mu öyle şey?" Ellerim saçlarını okşadı, kukumav kuşu gibi düşünüp durmaktan saçları uzamış ve yağlanmıştı. "Kızımız o mürebbiye için fazla zeki sadece, dedim. Sıkılıyor, ben de ona hiçbir şey öğretemiyorum. Bir öğretmene ihtiyacı var."

"Öğretmene," dedi.

"Evet," dedim, "başka bir öğretmen tutarsak her şey daha iyi olur, seni rahatsız etmeyiz." Cevap vermiyordu, ölçüp biçtiğini umuyordum ama yüzünü gördüm, gergindi, kızgındı, derisini yırtacaktı sanki. Koluma yapıştı ve dedi ki, "Hiç utanmıyorsun."

Konuşmayı aklımdan bile geçiremedim, öyle sıkı tutuyordu beni.

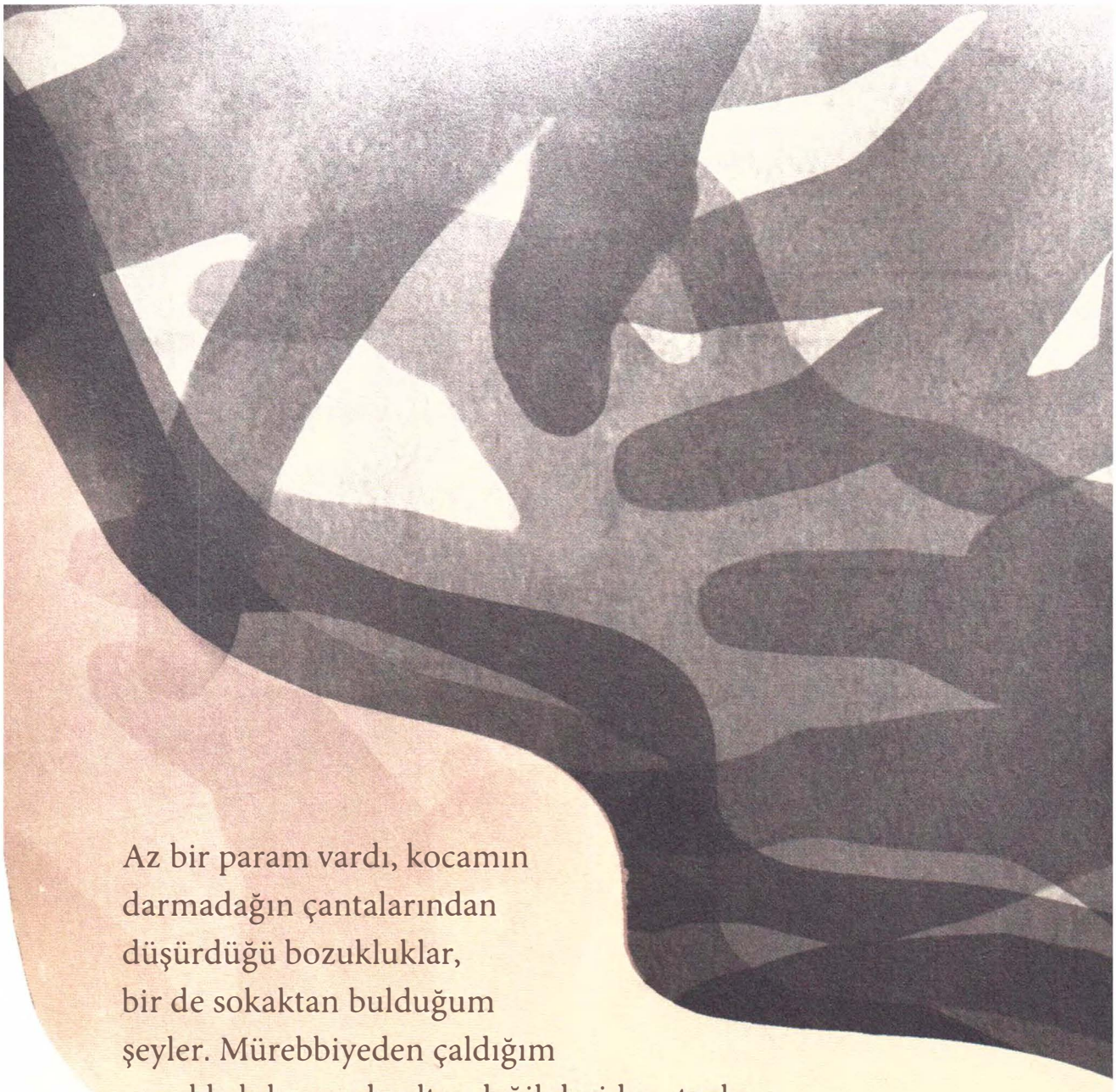
"Artık yüzün kızarmıyor," dedi, "sıkıntı bu. Özürler dileyip duruyorsun ama kızarmıyorsun. Utanmaz mı oldun başıma?"

"Hayır, asla," dedim. Elbisemin yakasını kavrayıp çekti ama olmak istediği kadar güçlü biri değildi ve elbisem yırtılmadı. Bir daha, bir daha çekti ve sonra beni yere itip orada tuttu, kumaş teslim olana ve ben çıplak kalana kadar çekiştirdi.

Ellerimle kendimi örtüp çocuk gibi yumuşak sesler çıkardım. Kızar, kızar, diye dua ettim. Yüzünü kızart, yoksa seni öldürecek. Şansıma oda sıcaktı ve ben sinirlenmiştim, utanmıştım da çünkü Paphos bizi duyuyor olabilirdi, yanaklarıma kan geldi ve kızardım.

"Demek hepten çıkmadın sözümden," dedi. Ve beni yatağa yolladı, sonra meşalenin ışığında, üstümdeki izlere hayret etti, boynumun etrafı kırmızı, kollarımla göğsümde tuttuğu yerler mordu, sanki bunlar bere değil de lekeymiş gibi ovuşturdu. "Renk mükemmel," dedi, "bak." Görebileyim diye aynayı kaldırdı. "Sen tuvallerin en nadidesisin, aşkım."

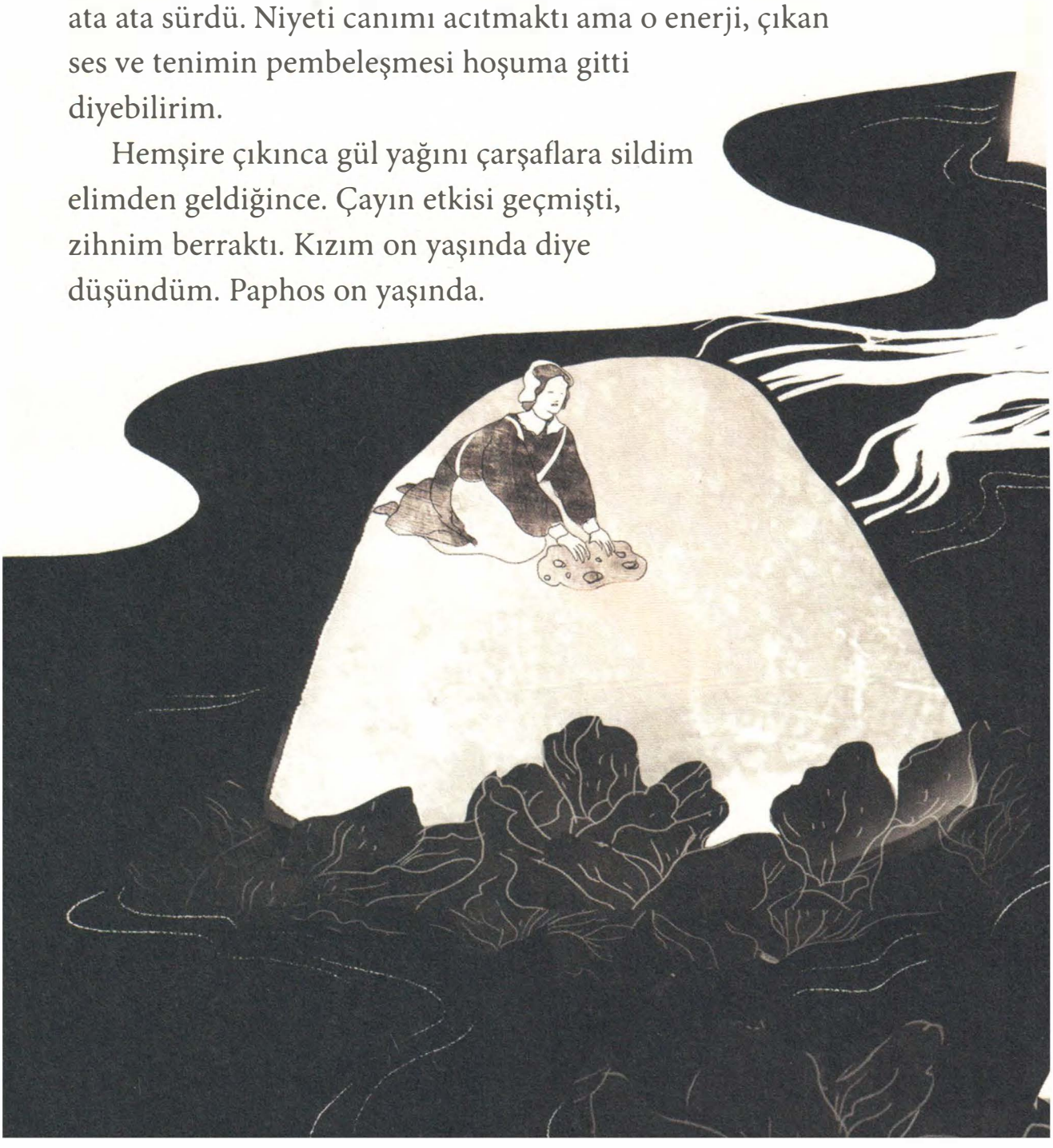

Az bir param vardı, kocamın
darmadağın çantalarından
düşürdüğü bozukluklar,
bir de sokaktan bulduğum
şeyler. Mürebbiyeden çaldığım
ayakkabılar vardı, altın değil deriden, tozlu
yollarda bir aşağı bir yukarı taban tepmek için yapılmış.
Kocamdan aşırdığım bir pelerin vardı. Paphos'un kendi
pelerini vardı çünkü çok çabuk üşüttüğünü iddia etmiştim,
oysa o da benim gibi asla üşümezdi ve sıcaklamazdı da.
Sonra kızıma dedim ki, "Kıra gidelim mi?"
"Babam izin vermez ki." dedi. Ben de,
"Biliyorum," dedim, "bu yüzden ona
söylemeyelim."
Bir sonraki kasabayı geçemedik bile,
herkes bizi fark etti. Bir kadın ve bir kız,
tenleri süt beyazı mı? Evet, bu kadarı
yetmişti.

Hemşire kuru çarşaflarla gelmeden önce uzun süre ıslak ıslak yatmama göz yumdu. Döşeğin sazlarını eskisinden de çok batacak şekilde kabarttı ve ne dersem diyeyim bana cevap vermeyi reddetti, ona beninin ne kadar güzel olduğunu söylediğimde bile. Üstelik yalan da söylemiyordum. O anda kendi çapında bir hoşluğu var gibi görünmüştü gözüme.

Sonra beni yıkadı. Bez kullanmadı, suya batırdığı elleriyle yıkadı sadece. Sanırım şikâyet edeceğimi umuyordu ama etmedim çünkü bu işten nefret ediyorsan insanları yıkamak çok feci bir şeydir eminim. Sıra kocamın fazladan ödeme yaptığı gül yağına geldi, yağı ekmek yapar gibi, tenime iki eliyle şamar ata ata sürdü. Niyeti canımı acıtmaktı ama o enerji, çıkan ses ve tenimin pembeleşmesi hoşuma gitti diyebilirim.

Hemşire çıkınca gül yağını çarşaflara sildim elimden geldiğince. Çayın etkisi geçmişti, zihnim berraktı. Kızım on yaşında diye düşündüm. Paphos on yaşında.

Ertesi gün doktor çatık kaşlarla baktı bana. "Rahatsız mısınız?"

"Hayır," dedim. "Gayet iyiyim."

"O zaman ne diye yatıyorsunuz?" demek üzereydi ama bu şekilde, hasta olmadığımı kabul etmiş olurdu. Hah, dedim içimden.

"Çok sakin hissediyorum," dedim. "Sakin ve iyi hissediyorum."

"Hımmm," dedi.

"Kocam bugün gelir umarım," dedim. "Onu öyle çok özledim ki."

"Geleceğini söyledi," dedi doktor.

"Ne harika," dedim. "Ne harika bir haber."

Bozuk para şıngırtıları geç geldi ama benim de sabırsızlandığım söylenemezdi. Kendimi itinayla düzenledim. Kapı açıldı ve kocam hemşireleri yolladı. Kilit kolunun sesini duydum.

"Ah, uyuyormuş benim güzelim."

"Hayır, uyumuyorum," dedim.

"Kendi iyiliğin için söylüyorum, yerine yat, sen kendini toplayınca birazdan geri geleceğim."

"Hamileyim," dedim.

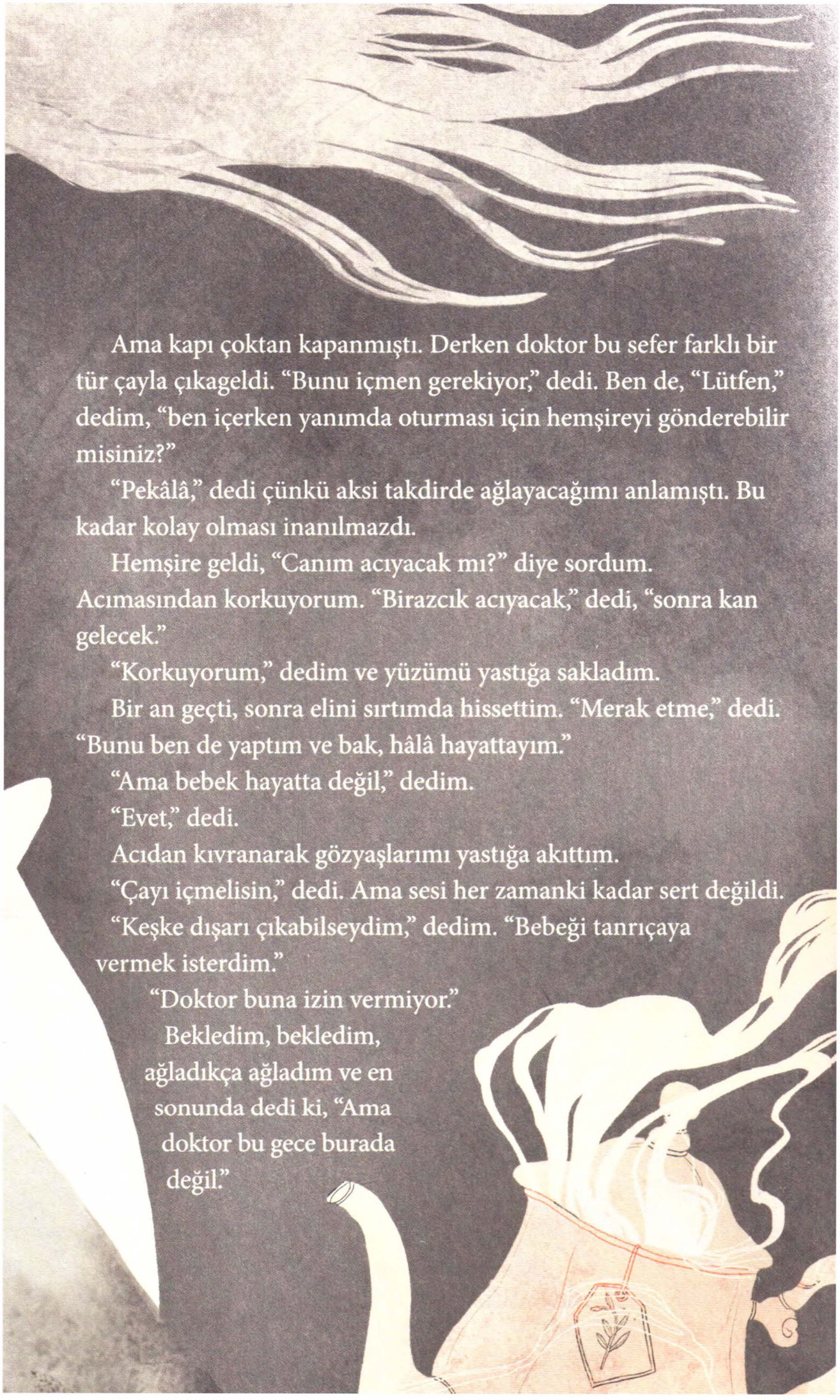
Boş boş baktı. "Mümkün değil." Çünkü Paphos doğduğundan beri tohumlarını karnıma bırakıyordu bir tek.

"Tanrıların izniyle her şey mümkündür," dedim. "Karnıma bak." Tümsek gibi görünsün diye karnımı biraz şişirmiştim. Zaten kadınların neye benzediğini bilmezdi. Onun gözünde, eğer bir durum varsa, bu sadece garipti.

Rengi attı, teni neredeyse benimki kadar soluktu şimdi. "Doktor öyle bir şey söylemedi."

"Doktora göstermedim, ilk sen bil istedim. Sevgilim, öyle mutluyum ki, bir çocuğumuz daha olacak, sonra bir tane daha. Sonra da—"

Ama kapı çoktan kapanmıştı. Derken doktor bu sefer farklı bir tür çayla çıkageldi. "Bunu içmen gerekiyor," dedi. Ben de, "Lütfen," dedim, "ben içerken yanımda oturması için hemşireyi gönderebilir misiniz?"

"Pekâlâ," dedi çünkü aksi takdirde ağlayacağımı anlamıştı. Bu kadar kolay olması inanılmazdı.

Hemşire geldi, "Canım acıyacak mı?" diye sordum. Acımasından korkuyorum. "Birazcık acıyacak," dedi, "sonra kan gelecek."

"Korkuyorum," dedim ve yüzümü yastığa sakladım.

Bir an geçti, sonra elini sırtımda hissettim. "Merak etme," dedi. "Bunu ben de yaptım ve bak, hâlâ hayattayım."

"Ama bebek hayatta değil," dedim.

"Evet," dedi.

Acıdan kıvranarak gözyaşlarımı yastığa akıttım.

"Çayı içmelisin," dedi. Ama sesi her zamanki kadar sert değildi.

"Keşke dışarı çıkabilseydim," dedim. "Bebeği tanrıçaya vermek isterdim."

"Doktor buna izin vermiyor."

Bekledim, bekledim, ağladıkça ağladım ve en sonunda dedi ki, "Ama doktor bu gece burada değil."

Köpek gibi çimenlerde yuvarlanasım geldi ama hamile ve acılar içinde olmam gerekiyordu, o yüzden her bir parçam kırılabilirmiş gibi ağır aksak hareket ettim. Çayı getirdi, elimde tutup yudumladım. "Sancın başladığı zaman haber ver," dedi.

Parmaklarımı topraktan geçirdim. Hava karanlıktı ve sadece ufak bir ay vardı, tanrıçanın, eğer ki varsa, bana gülümsediği anlamını çıkardım bundan. Dedim ki, "Sanırım bir şey hissediyorum."

"Bu iyi," dedi. Bahçedeydik, binanın arkasında, denizden uzakta.

Dedim ki, "Bir şey hissediyorum."

"İyi," dedi.

Sonra iki büklüm oldum, çığlık çığlığa. Yere düşüp tekrar çığlık attım. Tereddüde düştü, bana dokunmaya korkuyordu.

"Acıyor, acıyor! Doktoru çağır!" Hemşire tir tir titriyordu, birazcık üzüldüm onun için ama yeterince değil.

"Doktor, tamam. Gidip çağırayım. Bana bir dakika ver, evi uzak değil."

O gider gitmez koşmaya başladım. Beni yakalamasından endişe etmiyordum. Elleri becerikliydi ama bedeni hızlı değildi. Gülümsedim, kasabaya giden yola daldım.

Evin kapısını yoklamadım – kilitli olduğunu biliyordum. Arka tarafta eskiden Paphos'un onunla birlikte tırmanmam için yalvarıp yakardığı bir ağaç vardı, bir zeytin ağacı. Sandaletlerimi ayağımdan fırlattım ve boz rengiyle iç ısıtan dallara çıktım. Uzanıp kendimi kızımın penceresine çektim.

Bütün gün bunu düşünmüştüm, onu uyandırıp uyandırmayacağımı. Ama onu uyurken görünce yapamadım. Çocuktu, on yaşındaydı daha, korkardı. Bu yüzden, deniz koktuğu için saklamayı sevdiği kum çanağını buldum ve yere biraz kum döktüm. Paphos, yazdım. Daha fazlasını yazmak isterdim ama bildiğim az çok bundan ibaretti.

Sessizce odasından çıkıp sürgülü ön kapıya gittim. Acele etmenin lüzumu yoktu, kimse beni burada aramazdı; ondan daha önce de kaçmamış mıydım? Sürgüyü çekip kapıyı aralık bıraktım.

Kocamın çalışma odası evin en iyi ışık alan yerinde, uzak kanadındaydı. Kapının dışında durdum, koşunun yorgunluğunu üstümden atsam da hızlı nefes alıyordum. Ev etrafımda alabildiğine sessizdi. Hizmetçiler konusunda endişelenmem gerekmiyordu – kocam onların evde uyumasından hoşlanmazdı.

Kapıyı itip açtığım gibi kızı gördüm, odanın ortasında parıldıyordu. "Taş," dedim kendi kendime çünkü birazcık titriyordum. "O taş ve uyanmayacak."

Bir adım daha yaklaşıp yüzünü gördüm.
Solgun ve inci gibiydi, ağzı yumuşacık bir yaydı.
Gözleri kapalıydı ve taş bir divana kıvrılmıştı.
Ufacık olduğundan, Paphos'tan genç görünüyordu.
Mükemmelliğin ta kendisiydi; kurdelelerinin tatlı kıvrımlarından altına boyanmış sandaletlerine kadar her noktası. Ne kabuk tutmuş bir yarası vardı ne tırnaklarının altında kum.
Hiç keçi kovalamamış, hiç itaatsizlik etmemişti.
Neredeyse yanaklarının alı görünecekti.

Üstüne battaniye gibi sarılmış ipekler vardı, tutup aldım. Bileğinde çiçeklerden bir bilezik vardı, çekip aldım. Alnından öptüm ve fısıldadım, "Üzgünüm, kızım."

Kocamın odasına gidip kapı eşiğinde durdum. Yatağa serilmişti darmadağın.

"Ah, uyuyormuş benim güzelim," dedim.

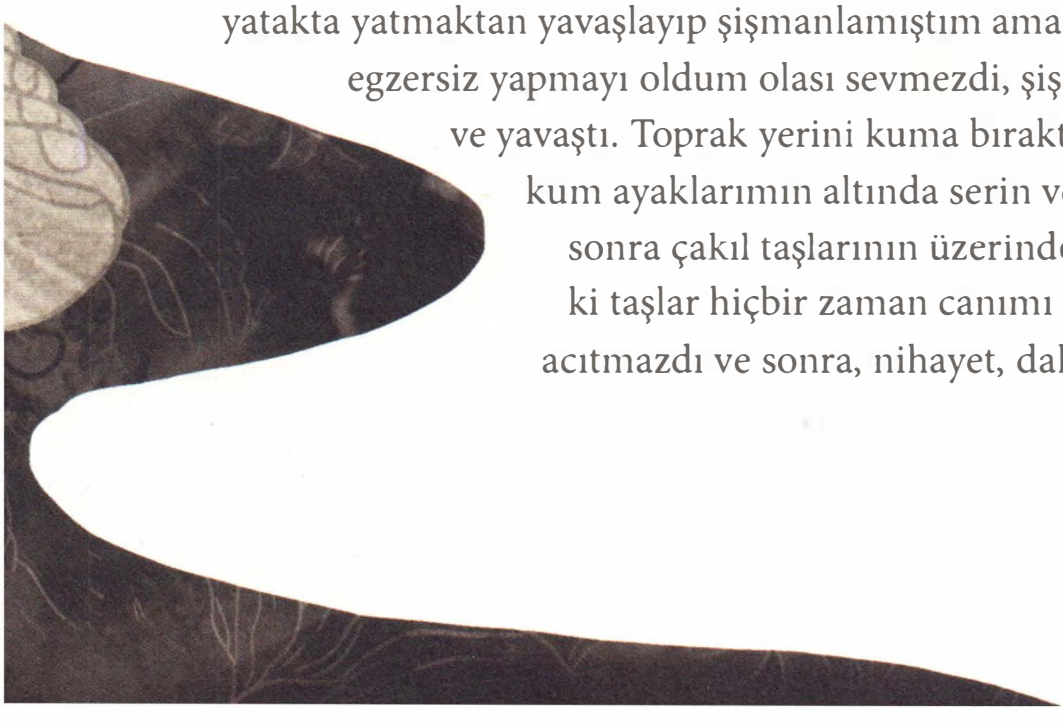

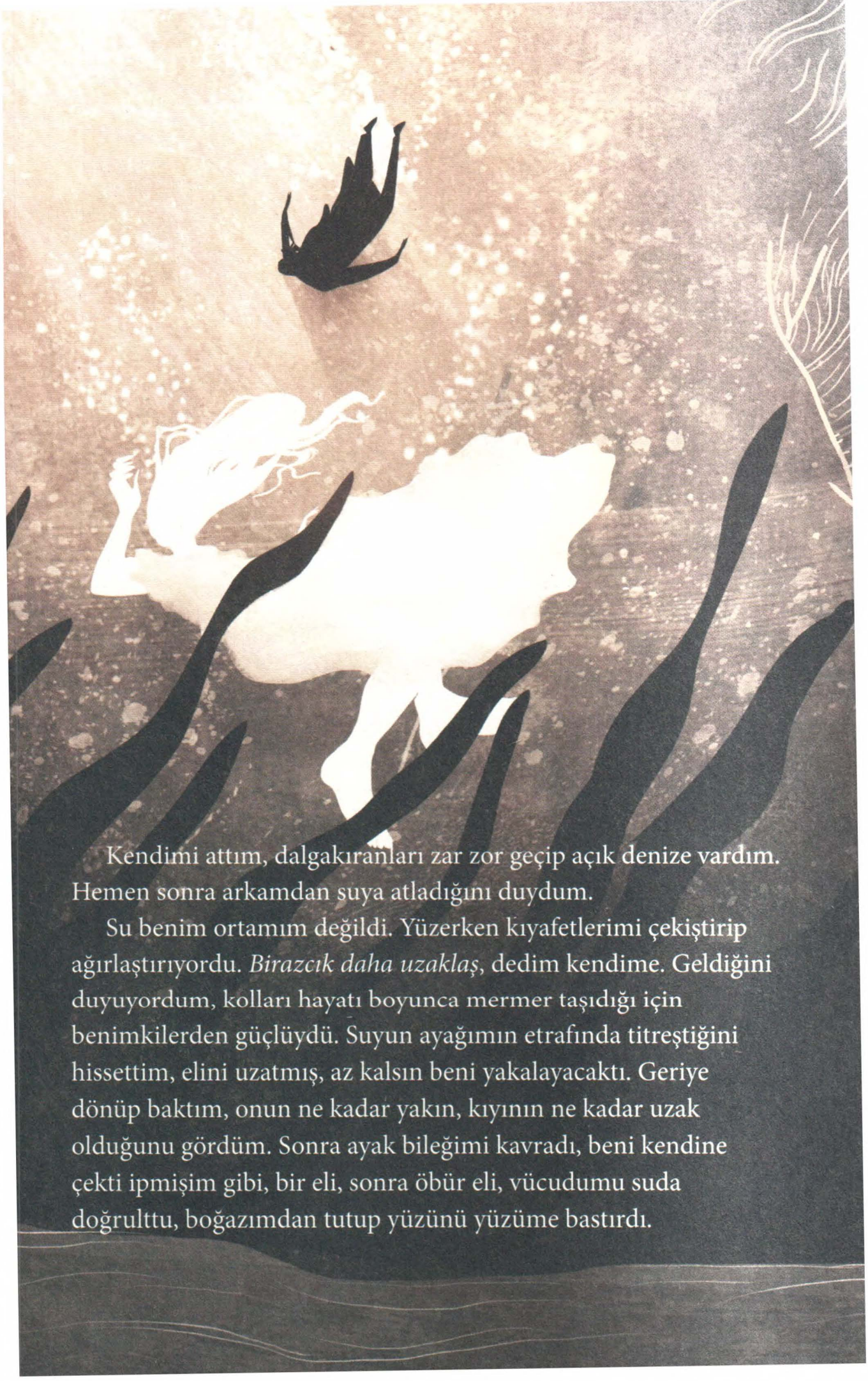
Kocamın gözleri açıldı ve beni gördü. Dönüp koştum. Koridora onun için bıraktığım tabureye takılıp düştüğünde çıkan gümbürtüyü duydum ama ayağa kalktı hemen, merdivenlere varmak üzereydi.

Ön kapıdan kaçıp yola çıktım, arkamdan pat pat ayak sesleri geliyordu. Bağırmıyor çünkü nefesini boşa harcamak istemiyordu; gecenin sessizliğinden ve sokaklarda koşan bizden başka bir şey yoktu. Ciğerlerim acıyordu biraz ama önemli değildi, yakında onlara ihtiyacım kalmayacaktı.

Yol, kasabadan geçip denize doğru alçalıyordu. Bir yıl yatakta yatmaktan yavaşlayıp şişmanlamıştım ama o da egzersiz yapmayı oldum olası sevmezdi, şişman ve yavaştı. Toprak yerini kuma bıraktı, kum ayaklarımın altında serin ve sıktı, sonra çakıl taşlarının üzerindeydim ki taşlar hiçbir zaman canımı acıtmazdı ve sonra, nihayet, dalgalar.

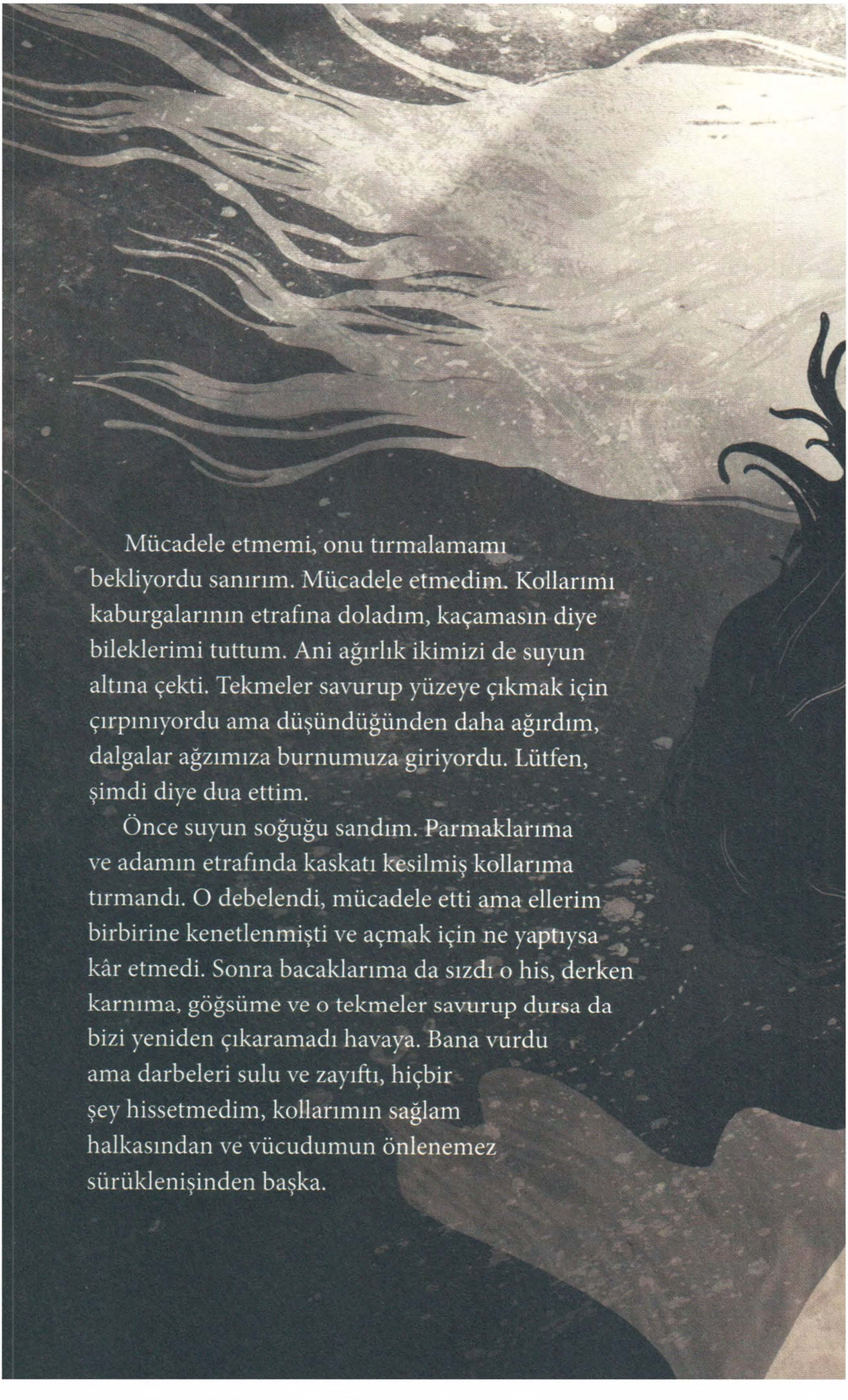

Kendimi attım, dalgakıranları zar zor geçip açık denize vardım. Hemen sonra arkamdan suya atladığını duydum.

Su benim ortamım değildi. Yüzerken kıyafetlerimi çekiştirip ağırlaştırıyordu. *Birazcık daha uzaklaş*, dedim kendime. Geldiğini duyuyordum, kolları hayatı boyunca mermer taşıdığı için benimkilerden güçlüydü. Suyun ayağımın etrafında titreştiğini hissettim, elini uzatmış, az kalsın beni yakalayacaktı. Geriye dönüp baktım, onun ne kadar yakın, kıyının ne kadar uzak olduğunu gördüm. Sonra ayak bileğimi kavradı, beni kendine çekti ipmişim gibi, bir eli, sonra öbür eli, vücudumu suda doğrulttu, boğazımdan tutup yüzünü yüzüme bastırdı.

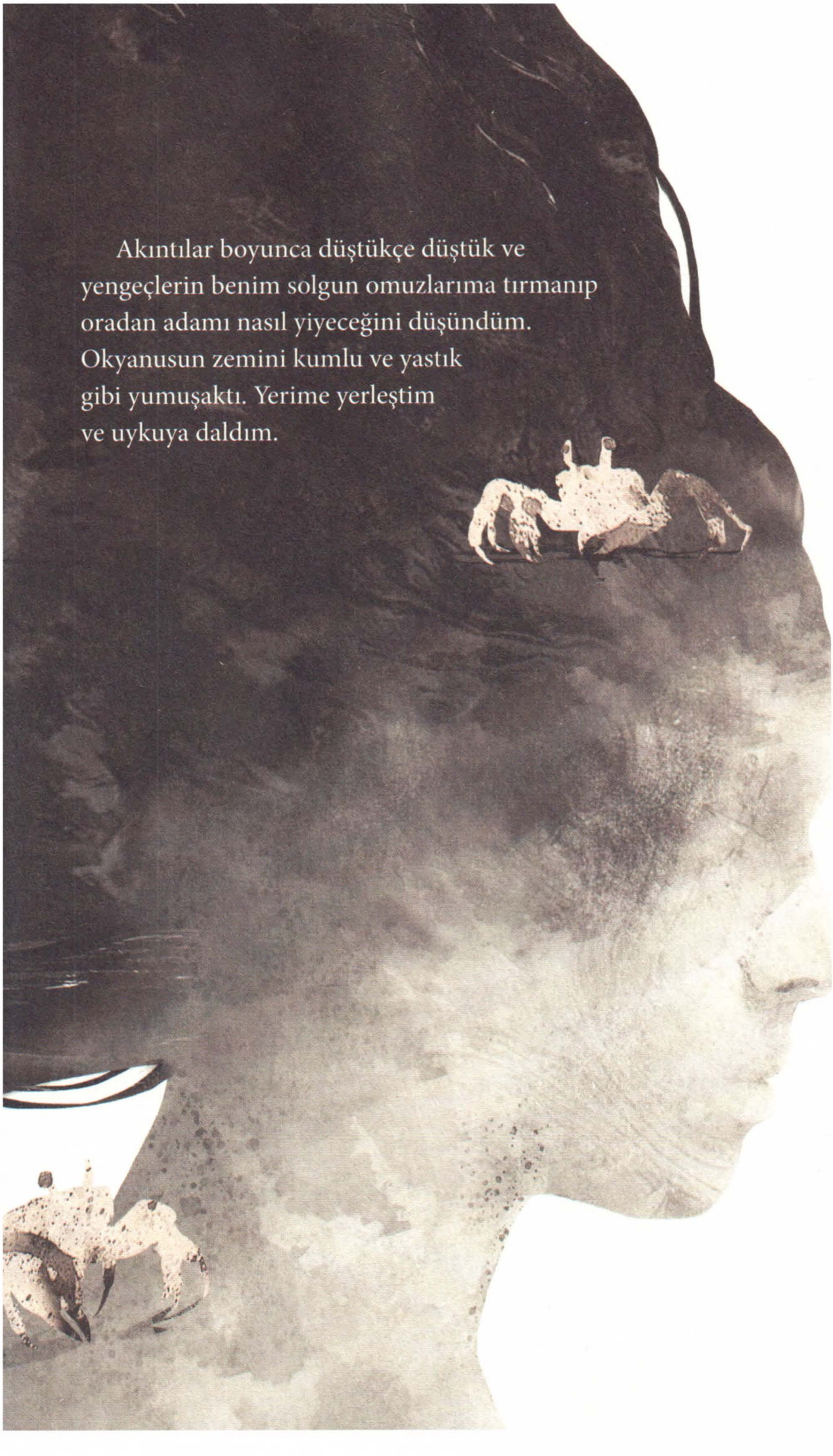
Mücadele etmemi, onu tırmalamamı bekliyordu sanırım. Mücadele etmedim. Kollarımı kaburgalarının etrafına doladım, kaçamasın diye bileklerimi tuttum. Ani ağırlık ikimizi de suyun altına çekti. Tekmeler savurup yüzeye çıkmak için çırpınıyordu ama düşündüğünden daha ağırdım, dalgalar ağzımıza burnumuza giriyordu. Lütfen, şimdi diye dua ettim.

Önce suyun soğuğu sandım. Parmaklarıma ve adamın etrafında kaskatı kesilmiş kollarıma tırmandı. O debelendi, mücadele etti ama ellerim birbirine kenetlenmişti ve açmak için ne yaptıysa kâr etmedi. Sonra bacaklarıma da sızdı o his, derken karnıma, göğsüme ve o tekmeler savurup dursa da bizi yeniden çıkaramadı havaya. Bana vurdu ama darbeleri sulu ve zayıftı, hiçbir şey hissetmedim, kollarımın sağlam halkasından ve vücudumun önlenemez sürüklenişinden başka.

Hiç şansı yoktu gerçekten. Altı üstü ettendi. Karanlık boyunca düştük aşağı, suyun soğuğu boynuma sokuldu ve dudaklarımla yanaklarımdan kanımın rengini sildi. Paphos'u düşündüm, ne kadar akıllı olduğunu. Taştan kız kardeşini düşündüm, divanında huzur içinde yattığını.

Akıntılar boyunca düştükçe düştük ve yengeçlerin benim solgun omuzlarıma tırmanıp oradan adamı nasıl yiyeceğini düşündüm. Okyanusun zemini kumlu ve yastık gibi yumuşaktı. Yerime yerleştim ve uykuya daldım.

BEN, KİRKE'NİN YAZARINDAN

BEN ESKİDEN TAŞTIM.

GÜZELDİM GÜZEL OLMASINA AMA MUTLULUĞU, KAÇIŞI ELİNDEN ALINMIŞ BİR GÜZELLİK NEYE YARAR?

TEK ARZUM BİRAZ DIŞARI ÇIKIP GÜNEŞİN ALTINDA YÜRÜMEKTİ... KIZIMLA BERABER.

"MUHTAÇSIN," DERDİ BANA YARATICIM, "UTANMAN DA YOK ÜSTELİK, YÜZÜN BİLE KIZARMIYOR..."

Heykeltıraşı ve sonra da kocası Pygmalion'un elinde hayat bulan Galateia esaretine alışmıştır âdeta. Ama kızı Paphos'un da aynı kadere sürüklendiğini fark edince özgürlüğüne bir an evvel ulaşmak adına başka bir ihtimalin peşine düşmeye karar verir.

Edebiyattan sinemaya birçok esere ilham veren, kadının baştan yaratılması üzerine temel bir anlatı olan Galateia efsanesi bu defa bir kadının elinde yeniden hayat buluyor.

"Bir öykülüğüne de olsa Madeline Miller'ın mitolojik anlatılara dönüşünü görmek harika." —*LIBRARY JOURNAL*

Çeviren: Elif Ersavcı

www.ithaki.com.tr

ithaki

9 786052 650370

/ithakiyayinlari